

Miran Goslar

Bolje in več

V letu 1979 bo trideset let, odkar se ime Mercator pojavlja na našem tržišču. Mnogi delavci v marsikateri organizaciji, ki je danes v sestavi Mercatorja, so medtem že slavili svoje jubileje, celo starejše od Mercatorjevega. In vendar bo to naš skupni praznik, toda ne zato, da bi se opajali ob tradicijah in spominih. Pogled nazaj moramo izkoristiti, da bi v bodoče več in bolje delali, da bi do najvišje možne mere prišli do izraza prednosti našega skupnega dela in vse tisto, kar nas združuje.

Nekateri med nami so mnenja, da je ime Mercator večkrat preveč poudarjeno in da značilni zaščitni znak »M« kot zunanje obeležje preveč vsiljujemo. Po teh mnenjih bi bilo ime Mercator in znak »M« kot simbola skupni pripadnosti dovolj uporabljati le pri označevanju firme SOZD in firm delovnih organizacij ter pri označevanju poslovnih prostorov. Vse ostalo, kar je bilo sicer že dogovorjeno v samoupravnem sporazumu o združitvi marca 1977, npr. zunanje obeleževanje, vizuelni mediji, tiskovine, propagandni material itd., pa naj bi se uporabljalo le fakultativno, češ da gre pri teh simbolih bolj za formalne zadeve.

V zvezi s tem je treba reči tole. Imena Mercator in drugih simbolov v zvezi s tem imenom nikakor ne pojmuje in uporabljamo zato, da bi s tem dušili individualnost, pobudo, poslovno pomembnost in ustvarjalnost vsake naše delovne organizacije, TOZDA, poslovne enote ali posameznika.

Če bi merili svojo pripadnost Mercatorju samo s tem, da je pač dobro biti pod okriljem neke velike organizacije, ker to prinaša večje materialne koristi, zagotavlja večje socialne prednosti in omogoča, da se izognemo nekaterim pravilom, ki bi jih sicer morali sami opravljati, bi bila, dolgoročno gledano, to kaj trhla pripadnost. Takšna računarska pripadnost je ponavadi predmet spekulativnih manipulacij posameznikov ali grup, ki so vsak čas pripravljene dokazovati danes to, jutri pa nekaj povsem drugega, odvisno od svojih ozkih trenutnih interesov.

Ne, naš skupni simbol, izražen v imenu Mercator in v znaku »M«, mora biti predvsem naš skupni pojem kvalitete in skrbi za potrošnika, ki jo vsaka naša organizacija in vsak naš delavec in kmet dokazuje in izpričuje na svojem delovnem mestu. Ime Mercator terja torej tudi velike odgovornosti in obveznosti, kajti kvaliteta in

Nadaljevanje na 2. strani

Jasna Žagar – M-Slovenijasadje – predsednica DS SOZD

Naj nas preveva optimizem

Pravkar iztekajoče se leto 1978 je še v večji meri kot lansko potrdilo pravilnost naše samoupravne odločitve o združitvi vseh naših temeljnih organizacij in enovitih delovnih organizacij v SOZD Mercator. Že njena dosedanja dejavnost je dokaz, da imajo naši delovni ljudje prav v samoupravnih sporazumih znova vprašanje pluralizma in individualnih interesov ter njih uresničevanje v TOZD in DO ter so v vsakem trenutku sposobni uskladiti to različnost s skupnimi interesi celotne SOZD, v prepričanju, da je prav uresničevanje skupnega interesa ključ in edina pot za realizacijo tudi individualnih interesov posameznih TOZD, DO in vsakega delovnega človeka še posebej.

Leto 1978 je bilo leto intenzivnih integracijskih procesov, saj je združevanje sredstev in dela delovnih ljudi pot, ki omogoča nadaljnji razvoj, seveda ob nenehnem razvijanju samoupravnih odnosov, organizacije dela, produktivnosti in tehnologije. Vse leto smo intenzivno med našimi delovnimi kolektivi razvijali in bogatili kolektivno zavest ter pomen skupnega interesa za razvoj SOZD kot celote, posameznih TOZD in delovnih ljudi še posebej. Prav iz preteklega leta bi lahko našli številne primere solidarnosti in vzajemnosti ter samoupravne zrelosti pri reševanju številnih nalog.

Še v večji meri kot doslej smo aktivirali naš delegatski sistem, okrepili delo delegatov v delegatski bazi, ki je izvor samoupravljanja in mesto, kjer se sprejemajo vse družbenoekonomске odločitve. Zavedamo se, da je v delegatski bazi tudi mesto in poprišče dela, tako za naše delovne ljudi kot tudi za vse DPO z ZK na čelu. V našem delegatskem sistemu so seveda še pomanjkljivosti, zato bo potrebno še mnogo naporov in trdega dela, da bo zaživel in se razvil tako, da bomo uspešno izvajali tako pomembne družbene naloge.

Vodilo za vse nas naj bo v bodoče: skupni interes celotne sestavljene organizacije je tudi interes posamezne temeljne organizacije, delovne organizacije in vsakega delovnega človeka posebej.

V letu 1979 nas čakajo pomembne naloge. Sprejeti moramo čimprej proizvodno prodajne plane, povsem ukiniti kreditne odnose, namesto tega razviti sodelovanje vsake temeljne organizacije z de-

lom svojega dohodka pri skupnih investicijah, zavedajoč se, da se investicija v drugi temeljni organizaciji prej ali slej obrestuje in koristi tudi tistim, ki so ta delež prispevali. Tudi v bodoče smo dolžni vztrajno in energično izpolnjevati kongresne sklepe ZKS in ZKJ, zlasti na področju dohodkovnih odnosov, izpopolnjevanja meril za delitev dohodka, uvajanja in vrednotenja individualnega dela, svobodne menjave dela ter nadaljnega razvijanja samoupravnega povezovanja. To smo v večji meri že uspeli doseči, saj smo v roku uskladili celotno poslovanje in dejavnost naše SOZD z ZZZ, to pa še ne pomeni, da ne bi mogli tega usklajevanja nadalje razvijati in krepiti. Skrbeti moramo za dvig produktivnosti dela, da bodo naše družbenopolitične organizacije z ZK na čelu še bolj aktivne kot doslej in imele še večji in uspešnejši

V mesecu sprejemanja načrtov

Alenka Srdič – Delovna skupnost SOZD

Priporočajo vam: dinar več za akumulacijo

Prav v tem času tečejo še zadnje razprave o planih za leto 1979 oziroma o dokončnem predlogu plana SOZD MERCATOR za leto 1979. Ob razpravah v TOZD in DO ter v samoupravnih organih SOZD se je pojavilo več vprašanj, ki jih bomo morali reševati najkasneje z začetkom naslednjega srednjeročnega planskega obdobja.

Ena izmed temeljnih ugotovitev je bila, naj plan ne bo preprost seštevek planiranih finančnih kazalcev za SOZD, ampak bolj prethtano načrtovanje, ki naj bi imelo izhodišče najprej v opredelitvi naturalnih kazalcev posameznih udeleženk v SOZD. Res je, da večina udeležencev nima kadrov, ki bi se ukvarjali zgolj s planiranjem, ugotavljamo pa, da čisto računovodski delavci mnogo realneje predvidijo finančne kazalce kot pa planerji. Zakaj večji poudarek naturalnim kazalcem? Veliko večjo pozornost bomo morali posvetiti medsebojni povezanosti na ko-

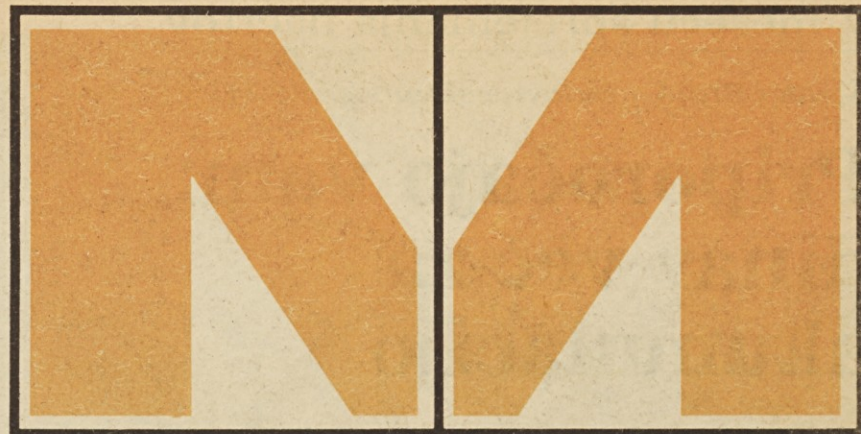
mercialnem področju, kjer pa ne zadostujejo samo vrednostni kazalci, ampak so potrebni tudi količinski.

Planirana razmerja v načrtovanju našega poslovnega uspeha so v skladu s predvidevanji republiške Resolucije za leto 1979, čeprav je planirana rast celotnega prihodka nižja kot za leto 1978. Menimo, da bi morala biti naša predvidevanja realna glede na to, da v prihodnjem letu porast cen ne bo smel biti tolikšen kot v letu 1978.

Investicijski načrt vrednostno obsega 3,03 milijarde din, od tega

znašajo investicije iz srednjeročnega programa 2,93 milijarde novih din. Računamo, da bi po novem kriteriju za združevanje sredstev zbrali okoli 0,12 milijarde din, kar je za ves investicijski program zelo skromna udeležba, kljub vsemu pa upamo, da bomo po zaključnem računu, ko bomo sestavili dokončen način združevanja, le uspeli zbrati še nekaj več sredstev. Večina naših udeležencev računa pri financiranju na pretežno izposojena sredstva (predvsem bančne kredite), ne da bi upoštevala zmožnost vračanja sredstev. Ve-

Nadaljevanje na 2. strani

Mercator

GLASILO DELAVCEV IN ZDRUŽENIH KMETOV

LETO XV

Ljubljana, december 1978

št. 12

vpliv na celotno dejavnost naše organizacije.

Samoupravno prakso hočemo obogatiti z vsemi novimi izkušnjami ter razvijati iskrene humane medsebojne odnose. Energično se moramo boriti proti stagnaciji na kateremkoli področju naše dejavnosti, saj to zavira samoupravno preobrazbo in končni uspeh.

Kljub temu, da nas čakajo številne težke naloge, za katerih uresničitve bo potrebno veliko naporov in požrtvovalnosti, naj naš ce-

lotni kolektiv preveva optimistično razpoloženje, saj je preteklost že dokazala, da ob maksimalni prizadevnosti naših samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij ter predvsem celotnega delovnega kolektiva ni bilo nerešljivih problemov. Tako mora biti leto naših novih uspehov.

V takem prepričanju želim vsem našim delovnim ljudem, samoupravljalcem, delegatom in njihovim družinam srečno, zdravo in uspeha polno novo leto 1979.

Veliko
sreče
in
uspeha

Delovno predsedstvo – z leve proti desni: Franc Škof, novi predsednik KO OOZS, Kristina Zorec, Alenka Srdič, Jože Repše, predsednik delovnega predsedstva, in Mato Šoljič iz Nanosa.

Delegati so zbrano sledili razpravi

Vse foto: Jaro Novak

Skupščina Koordinacijskega odbora OOZS SOZD

Ana Marjanovič – Center za obveščanje

Po sledih kongresa

V veliki sejni dvorani Skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je bila 23. novembra letna seja skupščine Koordinacijskega odbora OOZS SOZD Mercator. Vabljenih je bilo 92 delegatov; udeležilo se jih je samo 61. Od gostov je v razpravo posegla sekretarka Republiškega odbora sindikata delavcev v trgovini, Mira Frolov.

Nekaj dni po kongresu zveze sindikatov Slovenije je bila tudi redna letna skupščina sindikata SOZD Mercator, katero je zaradi boleznih predsednika KO OOZS Marjana Gradišarja, otvorila sekretarka KO OOZS Suzana Modrijan.

Takoj po zasedbi delovnega predsedstva, je Jože Repše kot predsednik delovnega predsedstva skupščine predlagal dnevni red skupščine ter opozoril vse prisotne delegate na 5. člen Poslovnika, ki določa, da skupščina sprejme vse sklepe samo z javnim glasovanjem, pravico do glasovanja pa imajo vsi delegati skupščine, in da so volitve skupščine javne.

Po sprejetem dnevnem redu je predsednik verifikacijske komisije Ivan Brečko podal poročilo o udeležbi delegatov; od vabljenih 92 delegatov se jih je udeležilo skupščine samo 61. Verjetno to ni najbolj obetavna številka, niti številka, ki kaže na aktivno udeležbo, toda kljub vsemu je skupščina za-

ljanje. Poudaril je, da obstaja dovolj misli in problemov, o katerih bi bilo treba spregovoriti.

K razpravi se je prva odzvala Zora Petrič iz TOZD Dolomiti, ki je opozorila na probleme, s katerimi se srečujejo v maloprodaji, kjer je skoraj 90% zaposlenih žensk, od tega pa so večinoma matere, ki nimajo urejenega otroškega varstva. Obenem je opozorila na visoko fluktuacijo delavcev, za katero je vzrok predvsem stanovanjski problem, sobotno delo, pa tudi družbeno vrednotenje poklica trgovskega delavca. Največji problem, kot je poudarila delegatka, je ta, da trgovski delavci odhajajo v druge panoge, predvsem v administracijo, kjer je nagrajevanje po delu stimulativnejše.

Marjana Martinec, delegatka iz TOZD TMI, je v svojem referatu na skupščini poudarila pomen solidarnosti, ki ga moramo razvijati v Mercatorju do take mere, da se bodo vsi delavci, ne glede na to, v kateri TOZD, DO ali delovni skup-

Koordinacijskega odbora sindikata. Delegat je tudi dejal, da so v TOZD Grosist že pred leti začeli uvajati nagrajevanje po delu za šoferje in spremljevalce. Izkazalo se je neučinkovito, ker ni dosegalo tistega prvotnega namena nagrajevanja, pa nekateri posamezniki so začeli izkoriščati te prednosti. Pred skupščino je prikazal težave, ki jih imajo šoferji pri dostavi in sprejemu blaga, ker nekatere trgovine nimajo urejenih poti za dovoz blaga ali primernih priročnih skladišč in večkrat morata šofer ali spremljevalec nositi naročeno blago preko prodajnega prostora v garderobe, razne kleti in podobno.

Med skupščino so bila prebrana tudi pisma nekaterih TOZD in DO, ki so bila naslovljena na skupščino sindikata. Pismo TOZD Dolomiti pravi, da je na svoji redni konferenci obravnavala osnutek dogovora o ustanovitvi KO OOZS in njenih organov SOZD Mercator ter da glede na vsebino nimajo nobenih pripomb, razen na 23. člen,

skupnosti, praviloma izmed članov izvršnega odbora OOZS.

Zato je bilo na skupščini sklenjeno, da se sprejme Dogovor o ustanovitvi Koordinacijskega odbora OOZS, njegovega organa in delovnih teles v SOZD Mercator ter da se spremeni 5. člen in ima naslednjo vsebino: »Koordinacij-

ski odbor sindikata, je sestavljen tako, da ima vsaka delovna organizacija praviloma po enega delegata izmed članov izvršnega odbora OOZS«. Sklenjeno je bilo tudi, da se 23. člen izpusti in se financiranje realizira po posebnem dogovoru najkasneje do 15. januarja 1979.

Na rob sindikalni letni skupščini

Suzana Modrijan – sekretarka KO OOZS SOZD

Poenostavljanje iz ignorance

Na dnevni red nedavne letne skupščine so bili postavljeni trije osnovni dokumenti za delo sindikalnih organizacij v sestavi Mercatorja, razen tega pa tudi volitve novega koordinacijskega organa SOZD. Navzlic pomenu tega dogodka so nekateri zadevo poenostavili. Nanos npr. je onemogočil udeležbo 11 delegatov iz svojih osnovnih organizacij, s tem da je poslal na skupščino »skupnega predstavnika«.

Obdobje med kongresoma ZSS in ZSJ je bilo izredno pomembno za razvoj družbenoekonomskih odnosov in sistema socialističnega samoupravljanja. Dosegli smo pomembne rezultate v razvoju samoupravnih, družbenoekonomskih odnosov, v materialnem razvoju, ekonomski stabilizaciji, na področju družbenega in življenjskega standarda. Še bolj smo razvili politični sistem samoupravne demokracije, ki v večji meri omogoča demokratično usklajevanje različnih samoupravnih interesov.

Ustvarjene so vse družbene predloge za odločilen vpliv delavca v združenem delu in družbi v celoti.

Tudi naš sindikat si je prizadeval, da bi povsod prodrlo spoznanje o višjem vrednotenju in bogatitvi dela, ki mora postati smiselno in zanimivo. Zato smo na različne načine spodbujali in motivirali ustvarjalnost v množici delavcev, bogatitev osebnosti in medsebojnih odnosov. Ta naša prizadevanja so bila povezana z bojem za višjo produktivnost dela, učinkovitejše samoupravljanje, za ustvarjanje harmonične, srečnejše osebnosti in življenjske vitalnosti delovnega človeka. Zaradi vsega tega smo si prizadevali dvigovati raven splošne izobrazbe in kulturne zavesti delavca, zavzemali smo se za povečana materialna sredstva, ustvarjali smo pogoje za telesno rekreacijo in oddih ter za razvoj vseh tistih dejavnosti, ki omogočajo polno uveljavljanje človeka z delom, samoupravljanjem in v osebnostnem razvoju.

V koliko smo v tem tudi resnično uspeli, kje so še ovire in odpori, kako jih premagovati – v tem smo želeli spregovoriti delegati sindikatu na naši skupščini. O bistvenih vprašanih samoupravno združenega dela v SOZD si je sindikat izoblikoval svoja stališča, ki so opredeljena v naši Programski zasnovi delovanja KO OOZS, in je bila na skupščini v celoti sprejeta, ker vsebuje najaktualnejše naloge sindikata v sedanjem trenutku.

Nadaljnji razvoj samoupravne socialistične demokracije terja kolektivno delo in skupno odgovor-

nost, tako smo napisali tudi v DOGOVOR o ustanovitvi KO OOZS, njegovega organa in delovnih teles v SOZD Mercator. Zato smo v predlogu omenjenega dokumenta v 5. členu napisali – »da ima vsaka TOZD oziroma enovita DO in delovne skupnosti DO, po enega delegata, v Koordinacijskem odboru OO ZS. S tem smo želeli prodobiti čim več sposobnih družbenopolitičnih delavcev in pa seveda, da bi se med seboj tudi bolj začeli spoznavati in bi lahko lažje reševali naše probleme in težave, ker delegatski sistem in nadaljnji razvoj socialistične samoupravne demokracije terjata, da popolnoma uveljavimo in spodbujamo kolektivno delo.

Sam odnos na našo skupščino sindikata, v nekaterih OZD v SOZDU lahko ocenim samo negativno, ker nekatere OOZS niti niso poslale svojega delegata, kaj šele da bi o gradivih razpravljali v svoji sredini. Vzrok temu je predvsem premajhna idejnopolična in strokovna usposobljenost sindikalnih poverjenikov in drugih naših aktivistov; sindikalne skupine še vedno niso zaživele in s tem tudi ni pravega delegatskega razmerja.

Vsekakor bo delo OO zveze sindikata moralo biti usmerjeno predvsem na vprašanje položaja delegatov in delegacij v svojem okolju.

Dokler sindikalne organizacije in delavskega sveta v TOZD ne bo zanimalo, kaj počno delegati in delegacije, dokler delegati in delegacije ne bodo vedele, o čem razpravlja OO ZS in samoupravni organi, toliko časa si ne moremo obetati, da bodo lahko zares vsi ljudje odločali v vseh pomembnih stvareh.

Mislím, da nas k takšnemu načinu dela obvezuje s svojim bistvom naš samoupravni sistem, da bi tak način dela še bolj uveljavil kolektivno delo in odgovornost, da bi pripomogel k nadaljnji demokratizaciji dela vseh samoupravnih in političnih organizacij in preprečil uveljavljanje nezdravih ambicij posameznikov. Z eno besedo, delo bi postalo učinkovitejše, odnosi med ljudmi pa boljši in bolj človeški.

Sekretarka RO sindikata delavcev v trgovini, Mira Frolov, govori delegatom Mercatorja

V imenu mladih delavcev Mercatorja je na skupščini nastopil Igor Gruđen iz M-Rudarja iz Idrije

Sekretarka novoizvoljenega sekretariata KO OOZS SOZD Mercator, Suzana Modrijan, je interpretirala namen in vsebino sprejetih aktov.

radi 2/3 prisotnih delegatov veljavno sklepala in nadaljevala po predvidenem programu.

Suzana Modrijan je v kratkem referatu povedala o dosedanjih nalogah sindikatov v SOZD Mercator, nato pa je Ivan Brečko podal še finančno poročilo KO OOZS in je obenem navedel vse tiste TOZD in DO, ki niso upoštevale letnega sklepa skupščine sindikata, da se odvaja 1 dinar mesečno od sindikalne članarine vsakega člana sindikata za financiranje KO OOZS.

Po poročilih je Jože Repše otvoril razpravo in pozval prisotne delegate, naj se vključijo v razprav-

nosti so, počutili varne. Razložila je tudi nezavidljiv finančni položaj, v katerem se trenutno nahaja TOZD TMI, katerega vzrok je tudi pomanjkanje surovin, neusklajenih odkupnih in prodajnih cen, ter da nimajo sklada skupne porabe, rezervnega sklada, amortizacije pa ne obračunavajo od odpisanih sredstev. Zato tudi ne morejo izplačati regresa za letni dopust, jubilejnih nagrad ob 10-letnici, 20-letnici in 30-letnici.

Skupščinske razprave se je udeležil tudi delegat TOZD Grosista, Franc Mihelič, ki je dejal, da so v Grosistu z odobravanjem sprejeli programsko zasnovo delovanja

ki govori o prispevku vsakega delavca v SOZD Mercator – 2,00 dinarja od mesečnega zasluzka. V svojem pismu predlagajo, da bi namesto teksta »vsakega delavca«, vnesli besedilo »vsakega člana sindikata«.

Med razpravo na skupščini je prišlo največ pripomb na 5. in 23. člen, ter na število delegatov v koordinacijskem odboru. Verjetno nekateri niso pravilno razumeli 5. člena Dogovora (kot npr. Nanos), ki določa, da skupščina odnosno Koordinacijski odbor sestavljajo delegati iz vsake TOZD oziroma enovite DO in delovne

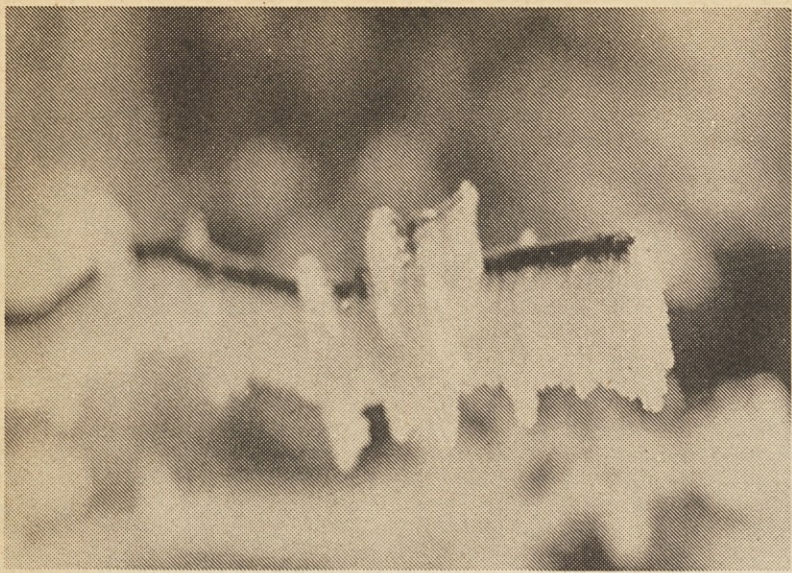

Foto: Kancijan Hvastija

Kdor o sreči samo sanja, naj se ne čudi, če jo bo prespal.

Ernst Deutsch

Uspeh je samo stvar sreče; vprašaj kogarkoli, ki ni uspel.

Earl Wilson

Znamenje neizkušenega človeka je, da verjame v srečo.

Joseph Conrad

10. kongres ZSMJ je za nami

Stevo Došenović – M-Velepiskrba, TOZD Hladilnica

Revolucionarne naloge mladine

V času od 13. do 15. tega meseca je potekal 10. kongres Zveze socialistične mladine Jugoslavije, največji politični zbor mladih. Delegati kongresa so ocenili rezultate dela v preteklem medkongresnem obdobju in formirali globalne in konkretne naloge za naslednje obdobje.

Jasno je bilo rečeno, da se mora družbenopolitično angažiranje mladine dokazovati na širši družbeni platformi, v Zvezi komunistov, sindikatu, Socialistični zvezi, torej tam, kjer se specifična hotenja mladih soočajo s hotenji drugih činiteljev. Politični angažma mladih mora posebno izstopati v osnovnih celicah naše družbe: v TOZD, krajevnih skupnostih, šolah. Moramo razčistiti z mišljenjem, da se morajo mladi boriti za rešitev svojih specifičnih problemov le v mladinski organizaciji, ker ni mladinskih vprašanj, ki niso vprašanja celotne družbe.

Pred mladinskimi organizacijami so jasne in konkretne naloge. Programi osnovnih organizacij morajo zainteresirati vsakega posameznika, da bo aktivno sodeloval v delu organizacije. Ne sme in ne more se zgoditi, da dober del mladih v osnovnih organizacijah stoji ob strani in ne sodeluje v realizaciji programa vsakodnevnih aktivnosti.

Uresničevanje Zakona o združenem delu in borba za uporabo tega v vsakdanji praksi je revolucionarna naloga mladine. Vsekakor pa borba za večjo produktivnost dela pomeni vsakodnevno obveznost. Od hitrejšega materialnega razvoja celotne družbe, je direktno odvisen družbenoekonomski položaj vse mlade generacije.

Tudi idejno-politično usposabljanje in marksistično izobraževanje mora biti programsko jasno usmerjeno, masovna in trajna aktivnost Zveze socialistične mladine.

Kljub zastopstvu mladih v vseh oblikah delegatskega sistema, se mladinske organizacije ne kažejo kot dovolj sposoben faktor, da bi lahko preko svojih delegatov v DS, sindikatu, SIS, zastopale interese mladih na osnovi demokratične borbe mišljenja in argumentiranih izstopanj. Samo preko najširših oblik dogovarjanja in odločanja preko delegacij lahko mladi dajo svoj konkreten delež pri predlaganju in reševanju aktualnih problemov in težav. Pomemben dokaz krepitve in vloge delegatskega sistema je gotovo dober

in pravočasen sistem informiranja.

Še posebej je treba poudariti vprašanje odnosa mladih komunistov do dela v osnovni mladinski organizaciji. Velikokrat se namreč dogaja, da prav mladinci, ki so kot najboljši postali člani ZK, stojijo v mladinskih organizacijah ob strani namesto da bi še aktivneje delali.

Mladi morajo imeti moč in se v svojih sredinah odprto boriti proti anomalijam, ki spremljajo naš družbenopolitični napredek: nastajanje birokratskih odnosov, karierizem, zaprtost do drugih delov družbe, pojav nacionalizma in šefovske mentalitete.

Večja aktivnost vseh mladih v osnovnih organizacijah, v izvrševanju samoupravnih pravic in odgovornosti pri delu in v našem po-

Vseh Nanosovih 12 osnovnih organizacij sindikata je na skupščini predstavljal en sam skupni delegat Mato Šoljč

litičnem sistemu, je osnovni pogoj za hitrejši razvoj socialistično-samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov.

Nalog ne moremo izločevati, ampak se moramo za vse vse bolj boriti.

Novoizvoljeni sekretariat se je sestel k prvi seji takoj po končanem delu skupščine.

Vse foto: Jaro Novak

Novi sekretariat koordinacijskega odbora sindikata

Na skupščini, ki je bila 23. novembra 1978 v Ljubljani, je bil soglasno izvoljen novi sekretariat KO OOS SOZD Mercator z liste, ki je bila v razpravi pri osnovnih organizacijah od 12. julija do 8. novembra, Posamezna panoge zastopajo:

Kmetijstvo:

– ALOJZ PIRC, rojen 10. 2. 1928, vodja splošnega sektorja, Mercator-Agrokombinat Krško, predsednik osnovne organizacije sindikata DO, delegat splošne delegacije;

Industrija:

– MARJANA MARTINEC, rojena 14. 8. 1927, vodja obračuna poslovalnic, Mercator-Velepiskrba, TOZD TMI, predsednica osnovne organizacije sindikata TOZD, delegatka samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana-Center;

Trgovina na drobno:

– MARJAN GRADIŠAR, rojen 1. 9. 1932, vodja komercialne službe, Mercator-Rožnik, TOZD Velepiskrba Tržič, dosednji predsednik Koordinacijskega odbora zveze sindikatov SOZD Mercator;

– IRENA JURCA, rojena 13. 4. 1942, kadrovski referent, Mercator-Nanos Postojna, TOZD Izbira Postojna, član ZK, namestnica predsednika izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata, članica komisije za organizacijo in razvoj ZK pri občinski konferenci v Postojni, delegatka v skupščini Delavske univerze v Postojni, članica sveta šole za prodajalce Nova Gorica;

– IRMA PINTARIČ, rojena 23. 9. 1957, knjigovodja potrošniških kreditov, Mercator-Panonija, TOZD Maloprodaja, predsednica osnovne organizacije ZSMS TOZD, članica sekretariata osnovne organizacije ZK TOZD;

Trgovina na debelo:

– JOŽE REPŠE, rojen 16. 2. 1947, pomočnik vodje komercialne, Mercator-Velepiskrba, TOZD Standard, sekretar osnovne organizacije ZK TOZD, dosednji član sekretariata Koordinacijskega odbora OOS, delegat medgrupacijskega odbora trgovine pri ZSJ, predsednik izvršnega odbora OOS TOZD, delegat republiškega odbora sindikata delavcev trgovine;

– SUZANA MODRIJAN, rojena 23. 7. 1939, samostojna referentka za reklamacije, Mercator-Velepiskrba, TOZD Grosist, sekretarka KO OOS SOZD Mercator, članica Republiškega odbora sindikata delavcev v trgovini, delegatka Zveznega odbora sindikata delavcev v trgovini Jugoslavije, delegatka skupščine ustanoviteljev INDOK centra Ljubljana, vodja delegacije za vzgojo in izobraževanje;

– ALENKA MALENSEK, rojena 8. 9. 1956, samostojna referentka za reševanje reklamacij Mercator-Velepiskrba, TOZD Grosist, vodja delegacije SIS za kulturo v TOZD, predsednica konference delegacij št. 7. zboera uporabnikov skupščine SIS občine Lj.-Vič-Rudnik, delegatka za OKS in LKS;

Zunanja trgovina:

– NADA KOVAČ, rojena 6. 10. 1930, poslovni sekretar, Mercator-Slovenija sadje, TOZD Hladilnica Bohova, sekretarka osnovne organizacije ZK TOZD, delegatka splošne delegacije zbora združenega dela, članica konference zbora Krajevne skupnosti »Drago Kobal«;

Gostinstvo in storitve:

– FRANC REŽEK, rojen 29. 5. 1944, Mercator-Hoteli gostinstvo, TOZD Kavarna-bar Nebotičnik, skladiščnik in kletar, predsednik osnovne organizacije sindikata TOZD;

– IVAN BREČKO, rojen 1. 10. 1947, samostojni nabavni referent-kalkulant, Mercator-Velepiskrba, TOZD Investa, dosednji član sekretariata Koordinacijskega odbora OOS SOZD, predsednik izvršnega odbora Delavskega sveta TOZD;

Delovne skupnosti:

– FRANC ŠKOF, rojen 4. 10. 1930, samostojni referent za gradbeno operativno, Delovna skupnost Mercator-Rožnik, član ZK od 1951. leta, do meseca aprila 1978 je bil sekretar Sveta ZK SOZD, član ZRVS;

– VERA VALANT, rojena 28. 11. 1937, samostojna referentka za cene, Delovna skupnost Mercator-Rožnik, sekretarka osnovne organizacije ZK Delovne skupnosti Mercator-Rožnik do sedaj namestnica sekretarja Sveta ZK Mercator-Rožnik, članica predsedstva občinskega sindikalnega sveta Ljubljana-Vič-Rudnik, članica odbora za ljudsko zaščito in obrambo; Na prvi seji novega sekretariata, ki se je sestala še na dan izvolitve, je bil za predsednika KO OOS izvoljen Franc Škof, za podpredsednika Ivan Brečko, za sekretarko pa Suzana Modrijan.

Predstavniki sindikalne organizacije v TOZD Hotel Ilirija je bil eden delegatov, ki je nastopil s pripravljeno diskusijo

Jože Renar – M-Rožnik, TOZD Grmada

Čemu toliko za »skupne službe«?

Dve vprašanji sta bili v ospredju na zborih naših delavcev v mesecu novembru:

1. zakaj je potrebno, da nenehno sprejemamo toliko dokumentov, tako da že sami več ne vemo, koliko smo jih sprejeli in koliko preuredili?
2. še vedno premalo razumemo dela in naloge skupnih služb na vseh ravneh, zanje pa moramo kar dosti plačevati.

O sprejemanju samoupravnih aktov

Dejstvo je, da smo na zborih obravnavali dokaj temeljnih dokumentov, tako za TOZD, kakor za DO in SOZD.

Za TOZD:

Osnutek Samoupravnega sporazuma o združitvi v TOZD;
Spremembe Statuta TOZD.

Za DO:

Spremembe Samoupravnega sporazuma o združitvi v DO;
Spremembe Statuta DO;
Spremembe predloga Plana DO.

Sa SOZD:

Spremembe Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD;
Predlog Samoupravnega sporazuma o osnovah srednjeročnega plana razvoja SOZD;
Predlog Samoupravnega sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju med organizacijami na debelo in organizacijami na drobno v sestavi SOZD.

Dejstvo je, da je obseg omenjenih dokumentov tolikšen, da nam čas ni dopuščal podrobnejše obravnave. Vendarle pa je paket, če se tako izrazim, dokumentov v vidika SOZD, DO in TOZD zanje življenjskega pomena. Brez njih si rednega in uspešnega dela ne moremo več zamišljati v naši socialistični ureditvi.

Zavedati se moramo, da deluje v okviru SOZD Mercator 21 delovnih in 53 temeljnih organizacij združenega dela; da v njih združuje delo preko 10 tisoč delavcev in več kot tri tisoč kmetov kooperantov.

Delovanje sedanjega Mercatorja je zelo heterogeno-raznovrstno (kmetijstvo, industrija, trgovina na debelo in drobno, zunanja trgovina, gostinstvo in storitve). Če pa hočemo, da bo to delovanje uspešno, je predpogoj dobro urejena notranja zakonodaja.

Res je, da je v nekdanjem sistemu obrti sam poslovođa-privatnik z enim ali dvema delavcema resnično lahko vso povezavo »kolektiva« opravljaj sam ustmeno, brez pismenih navodil.

Toda velika firma, kot je naša, v pogojih demokracije nepisanih aktov ne more sprejeti. Iz zgodovine nam je znano, kako so se posamezni narodi dolga stoletja borili za pisane zakone, žal, v številnih deželah ta borba še ni končana. Brez pisanih in vsem delavcem dostopnih aktov notranje zakonodaje ni demokracije pri odločanju. Skratka javno in vsem delavcem dostopno vplivanje na celotno delovanje SOZD, DO in TOZD do poslovalnice in vsakega posameznika je odraz naše družbeno politične stvarnosti – našega socializma. Nihče ne more in ne sme samovoljno odločati. To pa omogočajo samo pisani akti, v

katerih se istočasno odraža naša demokracija. Nepisana pravila in zakoni pa lahko restavrirajo-obnavljajo samovoljo, kar ni v skladu z našo usmeritvijo.

Dokumenti, akti, notranja zakonodaja, ki jih na demokratičen način prav sedaj sprejemamo, so izredno pomembni za nadalnje utrjevanje samoupravljanja. To pa končno pomeni boljše gospodarjenje, večjo produktivnost, višji standard, pravičnejšo delitev po delu in vsestransko večje zadovoljstvo vseh zaposlenih.

Zato je prav in koristno za vsakogar in za nas kot celoto, da predložene akte temeljito preučimo, še več, prav je, da te dokumente primerno shranimo in ko nam dopušča čas, da jih še enkrat pa tudi večkrat, kot temu pravimo, v miru preučimo; saj je v njih resnično dosti vloženega truda, (od organizacije dela v SOZD, DO, TOZD, organizacije in naloge naših organov, služb ter pravic in odgovornosti SOZD, DO, TOZD, poslovalnic, skupnih služb ter vsakega posameznika).

Prepričan sem, da bomo vsi zaposleni omenjene akte temeljito preučili in jih z vsemi silami po najkrajši poti spravili v vsakdanjo prakso in uporabljali. To pa pomeni vsestransko boljše gospodarjenje, kar je tudi naš končni cilj.

Delovanje Mercatorja je raznovrstno in veliko, zato je bilo že dosti napisanega, toda še vedno premalo. Napisati in predpisati bomo morali še dosti jutri in pozneje.

O delovnih skupnostih in tako imenovanih skupnih službah

Dobro poznamo naloge in delo prodajal. Slabše že poznamo delo »uprave« TOZD, še slabše DO in najslabše SOZD. Največ problemov imamo na sejah delavskega sveta in zborih, ko je treba izglasovati – potrditi vsakoletni prispevek, ki ga je dolžna TOZD ali prodajalna plačati za delo služb TOZD, DO in SOZD. Ta obveznost za skupne službe ni majhna, saj predstavlja pri TOZD Grmada lanskoletna obveznost do DO in SOZD kar 10,10% vseh stroškov TOZD. Skratka, visoka postavka.

Razumljivo in prav je, da se pri analiziranju stroškov ob vsakem periodičnem obračunu temeljito pretehtajo tudi stroški skupnih služb. Ni redek primer, da delavci sprašujejo, kaj in koliko delajo skupne službe, da moramo zanje toliko plačati. Prav na to bi rad vsaj delno odgovoril:

Najprej, zakaj se sploh združujemo v TOZD, DO in SOZD. Odgovor je tu lahko zelo kratek: da bi lažje, boljše in uspešnejše poslovali. Poglejmo nekaj primerov:

Prodajalne odstopajo del svojih nalog, del skupnim službam TOZD z namenom, da bi lažje, boljše in uspešnejše poslovale. Ta dela so obračun OD, kadrovanje, sestava računov za dobavitelje, investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev, del komercialnih poslov itd. Težko si danes zamišljamo, da bi imela trgovina svojega referenta za OD, kadrovika, direktorja itd. Teoretično in praktično je to možno, samo ena težava je, predrago bi to bilo. Zakon o ekonomičnosti temu nasprotju.

TOZD z istim namenom (da bi lažje, boljše, uspešnejše in cenejše opravljala zastavljene naloge), odstopa del svojih nalog DO. Katere so te naloge in dela? V našem primeru so predvsem računovodska, aranžerska, kontrolna itd. Vsaka TOZD ne potrebuje aranžerja, kontrolorja, pravnikarja itd., toda potrebuje ga vseh 8 TOZD, pa ne enega, ampak 5 aranžerjev, 6 kontrolorjev, 2 pravnikarja ipd.

Kaj je SOZD?

Tudi tu delavci TOZD in DO odstopajo del opravil, ki jih lahko na ravni SOZD bolje, ceneje in uspešneje opravljajo, kot na primer bančne posle. Ni smotno, da bi imela vsaka TOZD ali DO svojo banko. V okviru SOZD pa ima vse pogoje, da lahko uspešno dela. Nadalje združevanje sredstev za obratne in investicijske namene. Pri 50 TOZD zanesljivo vsaka TOZD ne potrebuje vsak dan ali tudi vsako leto vseh svojih sredstev, prav v tem času pa s pomočjo banke lahko daje ta sredstva na razpolago drugim TOZD, ki nujno potrebujejo denar. Nadaljnja skupna naloga je mehanografska obdelava podatkov. Tudi tu si ne more vsaka TOZD ali DO privoščiti svoje lastne mehanografije, ker je predraga.

Skratka, v času, ki ga živimo, v naglem industrijskem razvoju, še posebno z uvedbo elektroneike. t. j. v atomski dobi, si uspešnega razvoja brez združevanja dela in sredstev niti zamisliti ne morem. To združevanje v naši socialistični družbi, kjer so vsa sredstva družbena, je lahko lažje, hitrejše in uspešnejše kot v kapitalističnih državah, kjer so sredstva v privatni lasti. Zato je prav, da omenjene prednosti izkoristimo. Prav v tej smeri morajo subjektivne sile – politične organizacije in organi delavskega samoupravljanja še bolj aktivno delovati.

Res je, da še tako lepo zastavljene

Ob otvoritvah je običaj, da prvi Mercatorjev kupec prejme posebno darilo, kakor tale mamka v Litiji. – Foto: Jaro Novak

na organizacija ne daje jamstva, da bodo vse službe – TOZD, DO in SOZD same po sebi uspešno delale, temveč je odvisno od aktivnosti družbeno-političnih organizacij in delavnosti omenjenih služb; zato je še kako potrebna stalna

borba na vsakem koraku, v vseh službah, za vestransko boljše gospodarjenje. Prav te službe v mnogočem lahko pospešijo končni uspeh posamezne TOZD, DO in SOZD in naposled družbe kot celote.

Odmev z nedavne sindikalne skupščine

Ana Marjanovič – Center za obveščanje

Prostorček kulturi

Da bi se premaknilo kulturno kolesje v delovnih organizacijah, je bilo doslej marsikaj predlaganega. Storjenega pa je bilo ... kakor kje in kdaj. Na skupščini sindikata na ravni SOZD je bilo sprejeto, da bo kulturno življenje vodila posebna komisija ali morda »kulturni klub« (ki pa ne bi bil klan!), in to kulturno komisijo naj bi sestavljali delegati DO posameznih OOOZS. Bolj nujno oziroma potrebno je aktivirati vse tiste delavce, ki jim je kulturno delo blizu, in ti naj bi bili bodoči kulturni animatorji, voditelji in režiserji kulturnih dogodivščin.

Zato naj bi se čimprej ustanovila kulturna komisija, ki naj bi pripravila program svojega

dela in iz tega programa naj bi odsevale resnične potrebe in interesi delavcev tako, da bi kultura postala sestavina dela in življenja vseh delavcev, njegove zavestne ustvarjalnosti, ne pa le ljubiteljstvo in privilegij posameznikov. Verjetno je v SOZD Mercator že veliko OOOZS, ki si že gradijo kulturno življenje. Toda v prihodnje, kot je bilo izraženo in zaželeno na skupščini sindikata, naj bi pripravili skupno zasnovo kulturnih akcij na ravni SOZD Mercator. Še posebno bi bilo zanimivo kulturno sodelovanje med TOZD in DO, kar bi tudi pripomoglo k tesnejšemu sodelovanju in k večji utrditvi medsebojnih humanih in tovariških odnosov.

Strežni stab v novi Mercatorjevi samopostrežni trgovini v Litiji. – Foto: Jaro Novak

Foto: Jaro Novak

Veselo šele v drugi polovici

Tudi to leto, kot že devet let zaporedoma, je Koordinacijski odbor osnovnih organizacij zveze sindikatov SOZD Mercator organiziral novoletno srečanje upokoencev.

Navkljub snegu, mrazu in stalnemu sneženju se je v dvorani Kegljišča-kopališča Kodeljevo zbralo okoli 430 upokoencev. Dvorana je bila popolnoma polna.

Novoletni program srečanja upokoencev Mercatorja, ki je po zaslugi sindikata postal že tradicionalen, se je pričel s pozdravnim govorom predsednika sindikata Franca Škofa. V pozdravu nekdanjim sodelavcem je dejal, da kljub srečanjem enkrat samkrat na leto, kljub hitenju skozi ta nori čas, človek človeka ne pozabi. Saj so v celotnemu mozaiku sedanje delovne organizacije vgrajeni tudi kamenčki, ki so rezultat njihovega prejšnjega aktivnega dela. Pozval je vse upokoence, naj sodelujejo z delovno organizacijo, naj njihova vez in stalni stik postane tudi časopis Mercator, ki pa je lahko tudi njihov redni obveščevalec o dogajanjih v delovni organizaciji. Nato je v imenu generalnega direktorja SOZD Mercator spregovoril njegov pomočnik za organizacijo Stane Vrhovec, ki je pisal današnje mesto SOZD Mercator. Sledil je kulturni program. Odlična in še vedno aktivna igralka Mila Kacičeva, je nastopila s svojim kratkim kulturnim programom, ki ga je kot upokojenka pripravila posebej za upokoence. Mnogi med prisotnimi v dvorani pa se nikakor

niso mogli vzdržati klepetanja in so na veliko razočaranje ostalih motili prireditve. Tudi kultura potrebuje prostor, ne samo vino.

Toda preidimo na bolj vesele in živahne trenutke srečanja, h katerim so zelo pripomogli člani ansambla Fiori, ki pa so z zvoki harmonike potegnili marsikoga na plesišče.

Ples, vino, kosilo in potica, pa niso bili tista najboljša polovica srečanja. Drugi del programa, ki ni bil več obvezni program, je bilo tekmovanje, ki ga je »kar spoto-

ma« pripravil naš propagandist Mile Bitenc, in je še zagrete povabil k sodelovanju. Najbolj odločni so se izkazali v pihanju balončkov (kateri bo prej počil), lizanju smetane in plesu s pomarančo na čelu. Sledilo je obvezno komentiranje in ploskanje prisotnim, tekmovalci pa so dobili nagrade, ki jih je pripravil naš sindikat.

Srečanje je mimo. Bilo je veselo. Če pa bo ustanovljen klub upokoencev, bo morda drugače. Toda, če je srečanje veselo in prijetno, čeprav samo enkrat na leto, je dovolj, da se ga vse leto spominjamo.

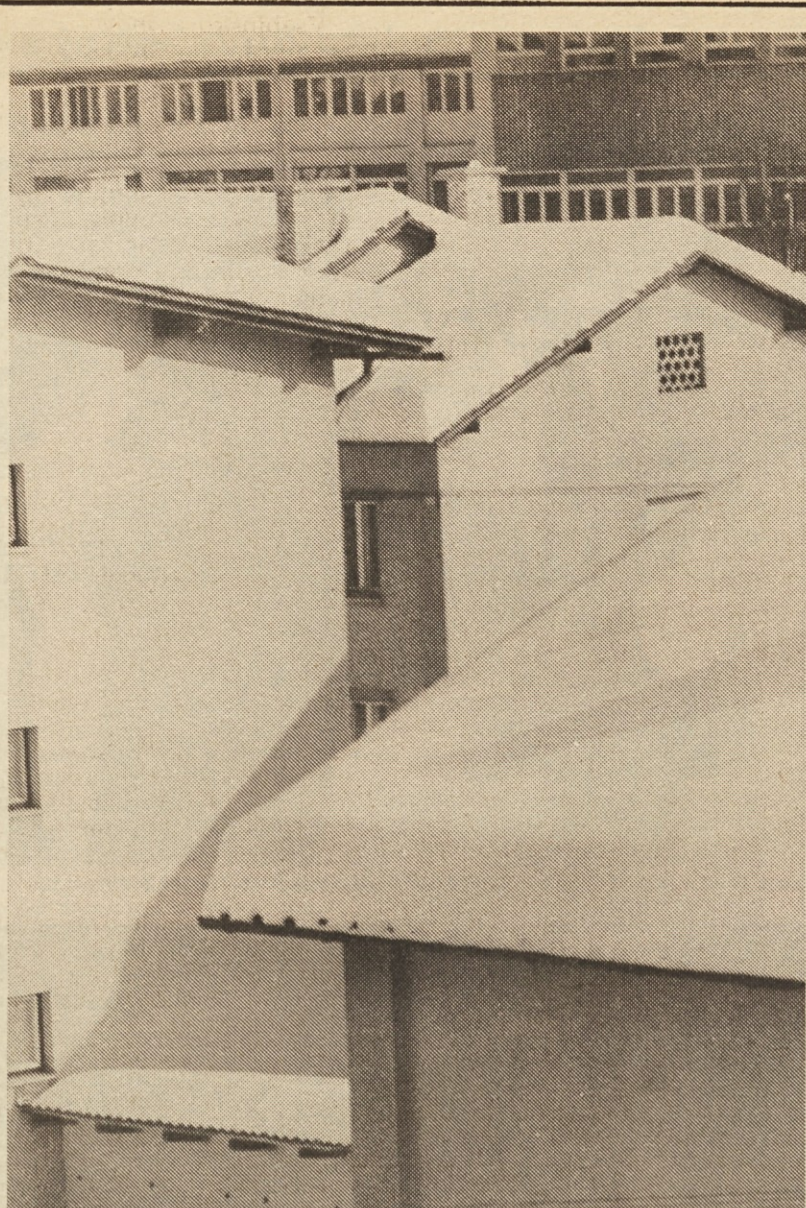

Foto: Kancijan Hvastija

Več ko znaš, več sreče boš imel.

Burmanski pregovor

Nikoli ne bo resnično srečen tisti, ki ni bil nikoli nesrečen.

Graf

O uporabi firm oziroma zaščitnega znaka

Vera Aljančič – pravni sektor Delovne skupnosti SOZD

Agresivni »M«

Uporaba zaščitnih znakov firm delovnih organizacij in imen temeljnih organizacij povzročata v vsakdanjem delu še vedno velike težave. Prav tako obstoja pri nas različno pojmovanje uporabe znaka »M«, zato morda ne bo odveč, da si dogovorjeno uporabo enega kot drugega, ob upoštevanju zakonskih določil o tem, še enkrat natančneje ogledamo.

Zakon o združenem delu obravnava to tematiko v členih 416. do 437. V okviru Mercatorja pa smo se o tem dogovorili v 4. in 37. členu Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Mercator n. sub. o. Udeleženke sporazuma so sprejele obvezo, da bodo pred svojo firmo uporabljale tudi del firme sestavljene organizacije, to je besedo Mercator, ki je s tem postala sestavni del firme vsake delovne organizacije, združene v SOZD. V primerjavi s prejšnjo zakonsko ureditvijo firme je zakon o združenem delu spremenil določila o firmi v tem, da sedež ni več sestavni del firme oziroma imena, marveč se mora v pravnem prometu navajati ob firmi oziroma imenu. Praktično gledano je s tem navedba odgovornosti vedno pred navedbo sedeža pravne osebe.

Firmo oziroma ime smejo uporabljati delovne organizacije oziroma temeljne organizacije v prometu samo tako kot je v popolni obliki vpisana v sodni register.

V tej zvezi je potrebno omeniti še to, da posluje temeljna organizacija z drugimi organizacijami s firmo delovne organizacije, v kateri sestavu je, in s svojim imenom. Znotraj delovne organizacije pa posluje samo s svojim imenom. Na primer:

37. člen sporazuma določa predvsem uporabo znaka »M«. Ta znak je določen z listino o znamki (št. 18597 Z 565/68) ter obsega veliko črko M v značilni obliki in oranžni barvi ter ima pod znakom izpisano besedo Mercator. Tako ima SOZD svoj zaščitni znak M, ki so ga dolžne enotno uporabljati v poslovanju tudi vse temeljne in delovne

organizacije, združene v SOZD, in sicer na način in v primerih, kot je to dogovorjeno v 1. do 5. točki 37. člena sporazuma.

Izjema tega pravila je uporaba ustrezne druge barve znaka, kadar tako zahteva tehnična izvedba. Druga izjema pa je v tem, da lahko proizvodne temeljne oziroma delovne organizacije, če tržna situacija to zahteva, s svojim statutom določijo, da za poslovanje izven SOZD uporabljajo za kupce samo svoj zaščitni znak.

Da bi bilo obeleževanje organizacij združenega dela v SOZD čimbolj celovito obdelano, naj povemo še to, da so udeleženke sporazuma sprejele obveznost, da bodo pri obeleževanju poslovnih zgradb ali prostorov, poslovnih enot, skladišč in podobno, dalje na tiskovinah za poslovno korespondenco, računih, listinah, ki jih uporabljajo pri poslovanju izven SOZD, uporabljale skrajšano firmo SOZD (SOZD Mercator, n. sub. o.).

1. Za delovno organizacijo:
– MERCATOR – EMBA, živalska industrija, p. o.,
– MERCATOR – VELEPRESKRBA, proizvodnja, trgovina in storitve, n. sub. o.
– MERCATOR – HOTELI-GOSTINSTVO, gostinske, hotelske in kavarniške storitve, n. sub. o.
– MERCATOR – UNIVERZAL, trgovina na drobno, p. o.

2. Za temeljno organizacijo pri poslovanju izven delovne organizacije:
– MERCATOR – VELEPRESKRBA, proizvodnja, trgovina in storitve, n. sub. o. TOZD Grosist, trgovina na debelo, n. sub. o.,

– MERCATOR – HOTELI-GOSTINSTVO, gostinske, hotelske in kavarniške storitve, n. sub. o.,
TOZD Ilirija, hoteli-gostinstvo, n. sub. o.

3. Za temeljno organizacijo pri poslovanju znotraj delovne organizacije:

TOZD Grosist, trgovina na debelo, n. sub. o.

TOZD Ilirija, hoteli-gostinstvo, n. sub. o.

Le na svojih poslovnih prostorih smejo OZD uporabljati skrajšano označbo firme oziroma imena.

Na primer:

1. za delovno organizacijo:
– MERCATOR – EMBA, p. o.
– MERCATOR – VELEPRESKRBA, n. sub. o.
– MERCATOR – HOTELI-GOSTINSTVO, n. sub. o.
– MERCATOR – UNIVERZAL, p. o.

2. za TOZD:
– MERCATOR – VELEPRESKRBA, n. sub. o.
TOZD Grosist, n. sub. o.
– MERCATOR – HOTELI-GOSTINSTVO, n. sub. o.
TOZD Ilirija, n. sub. o.

Tudi Adolf Oster, prejšnji direktor Mercatorja, se je udeležil srečanja upokoencev. Ob tej priložnosti smo se z njim dogovorili za pogovor ob njegovi 60-letnici.

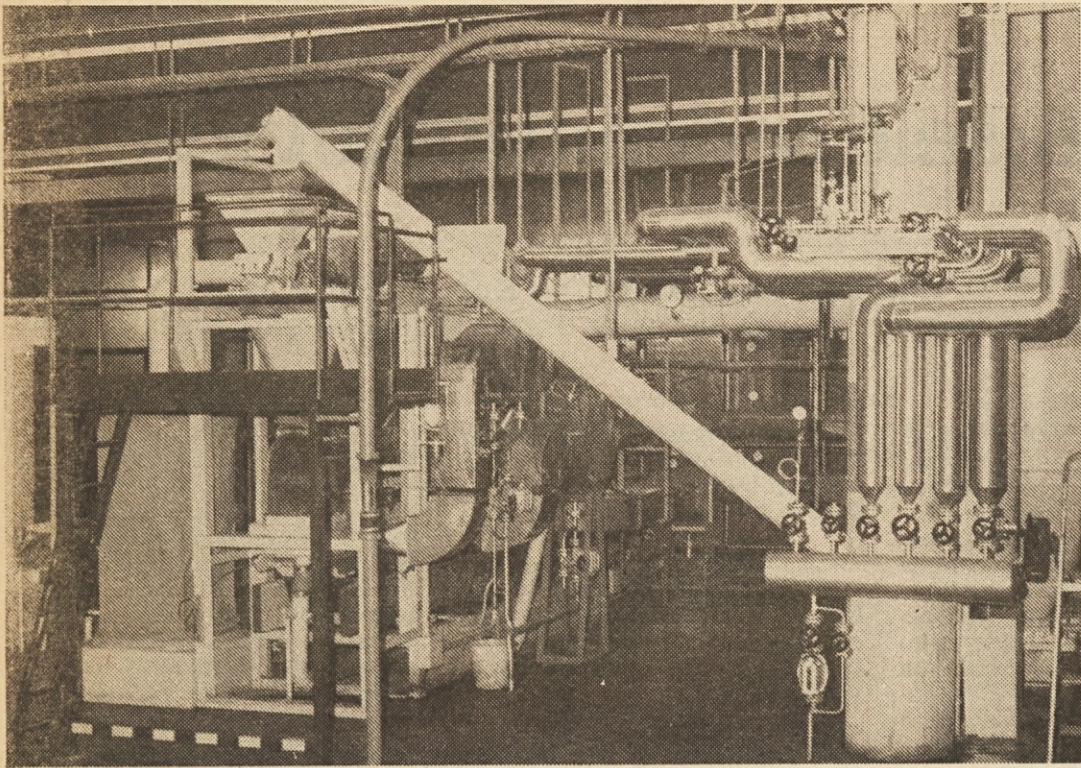
Pred dokaj nevhvalno, precej zgornjo publiko, se je trudila naša letošnja gostja, tudi upokojenka, dramska igralka in pesnica, Mila Kacičeva.

Upokojeni delavci TOZD Ilirije iz delovne organizacije M-Hoteli – gostinstvo so se letos prvič pridružili skupnemu praznovanju.

Od 430 vabljenih upokojenih delavcev Mercatorja se je srečanja na Kodeljevem v Ljubljani v sredo 20. decembra udeležilo kar 420, kljub mrazu, snegu in letom.

Eden od strojev za pripravo kakavovega granulata v Embi. – Foto: Jaro Novak

Z Embine prireditve za javnost, ki se je je med drugimi udeležil tudi predsednik SML, Marjan Rožič

Z Embine prireditve za javnost

Ana Marjanovič – Center za obveščanje

Benko pije mleko

Stekla je redna proizvodnja kakava Benka. Na ogled vabljeni tudi predstavniki mesta Ljubljane in občine Bežigrad. Potrošnja kakava je tudi potrošnja mleka.

Otvoritev redne proizvodnje kakava Benka je bila v torek, 5. decembra. Med gosti, ki so bili povabljeni, na svečano otvoritev, so bili tudi Marjan Rožič, Janez Rigler, Jože Bušar, Lojze Novak in Joško Pirnar.

Emba je edina, ki ima izključno pravico do proizvodnje napitka Benko v naši državi in tudi možnosti izvoza. Opremo za proizvodnjo je ta enovita delovna organizacija v sestavi Mercatorja kupila od firme Bendorf z Dunaja. Znanje za pridelavo pa je dobila od koncerna Unilever iz Holandije. Celotna vrednost investicije je znašala 10.600.000 dinarjev. Od tega je v osnovna sredstva bilo vloženih 4.600.000 dinarjev, v obratna sredstva pa 6.000.000 dinarjev.

V investicijskem programu Embe za kakav Benko v prvem letu načrtujejo proizvodnjo v količini 500 ton, v drugem letu pa že 1000 ton. Ta količina pa pomeni vrednostno povečanje celotnega pri-

hodka za 33% in dohodka za 70%. Glede na program finančne uspešnosti investicije se kaže, da bo naložba pokrita že v drugem letu obratovanja, kajti Emba, ki ima 107 zaposlenih, proizvaja tudi kavo. Trenutno imajo težave pri preskrbi s surovo kavo, zaradi novega ključa delitve surove kave med republikami in pokrajinama. Po tem ključu dobijo proizvajalci v Sloveniji 30% manj kave kot v letu 1977. Predelava kave pa pomeni za Emba 70% vrednosti celotnega dohodka. In kot je dejal ob otvoritvi Boris Vavpotič: »Zato je v tej situaciji doseganje planiranega dohodka rezultat izvajanja sprejetih sklepov samoupravnih organov, prizadevanja vseh delavcev ter uvajanja novega izdelka.«

Otvoritve nove proizvodnje se je udeležil tudi generalni direktor SOZD, ki je ob tej priliki dejal: »V SOZD Mercator je trenutno v gradnji 33 novih objektov. Od tega jih 20 šele pričinja z gradnjo. Embini prostori so še novi in dokaj

veliki. Potrebno je najti samo sorodno idejo, ki bi se pokrivala z vašo dosedanjjo proizvodnjo kave in sedaj kakava.

Emba pa ima v Mercatorju posebno mesto in morda največ možnosti za nadaljnji razvoj svoje dejavnosti.«

Emba je s svojo novo proizvodnjo kakava naredila velik korak, ki je tudi posebnega pomena za celotno družbo, kajti v tesni zvezi s potrošnjo kakava je tudi potrošnja mleka, kar izvira iz načina priprave tega napitka. Hranljivost mleka je veliko večja od čaja, posebno pri doraščajoči mladini. Raziskava trga pa je pokazala, da je poraba kakavovih napitkov v Jugoslaviji samo 0,016 kg po prebivalcu, medtem, ko je poraba v sosednji Avstriji 0,35 kg na prebivalca. Naposled je tudi pomembno, da se nikomur več ni treba odpravljati v Avstrijo po Benko, ker sedaj »raste« tudi na domačih tleh in ima znak kvalitete že potrjen.

Moderna pekarna z deležem združenih sredstev

Center za obveščanje

3500 ton kruha iz Grosupljega

Majhna delovna organizacija Pekarna Grosuplje, ki se je razvila iz obrtne delavnice, je z odrekanjem, s preusmeritvijo proizvodnje, s spretnim izkoriščanjem kapacitet in požrtvovalnim delom kolektiva uspela zgraditi moderno pekarno v Grosupljem. Njena otvoritev pred praznikom reuke pomeni veliko zmago tega kolektiva. Pomemben vir sredstev so bila tudi združena sredstva SOZD Mercator.

Objekt je montažnega tipa in znaša njegova dolžina 55 metrov,

širina 23 metrov, skupna površina pa 1292 m². V osrednjem delu, v hali, so skladišča moke, glavni proizvodni prostori ter prostor za hlajenje kruha in za predajo. V priključku so upravni prostori, kuhinja z jedilnico, sanitarije in garderobe, kotlarna, rušilnica kruha za drobtine, pralnice embalaže in druge pritikline.

Del proizvodnje je povsem mehaniziran, poleg tega pa ima pekarna svoj vir električne energije ter najsodobnejše naprave za ogrevanje in prezračevanje. Vsa

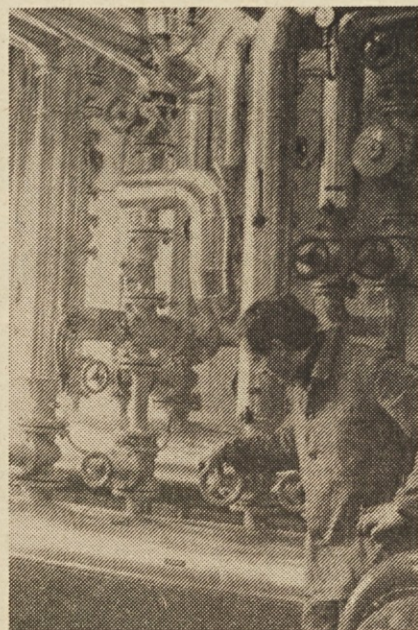
oprema je domače proizvodnje. Izgradnja bo veljala blizu 22 milijonov din.

Kapaciteta pekarne bo v 1. fazi 800 do 900 kg kruha in peciva na uro. V prihodnjem letu načrtujejo preko 3500 ton kruha. 45 delavcev bo pri tem dosegla blizu 34 milijonov din prihodka ter ustvarila s tem 12 milijonov dohodka oziroma 9 milijonov čistega.

Z modernizacijo so želeli zadošiti vse večjemu povpraševanju po njihovih izdelkih na področju Ljubljane.

Med številnimi otvoritvami pred praznikom je bila tudi nova Pekarna Grosuplje

Notranja oprema Pekarne Grosuplje. Vse foto: Jaro Novak

Direktor Pekarne Grosuplje, Štefan Plančar, med otvoritvenim govorom

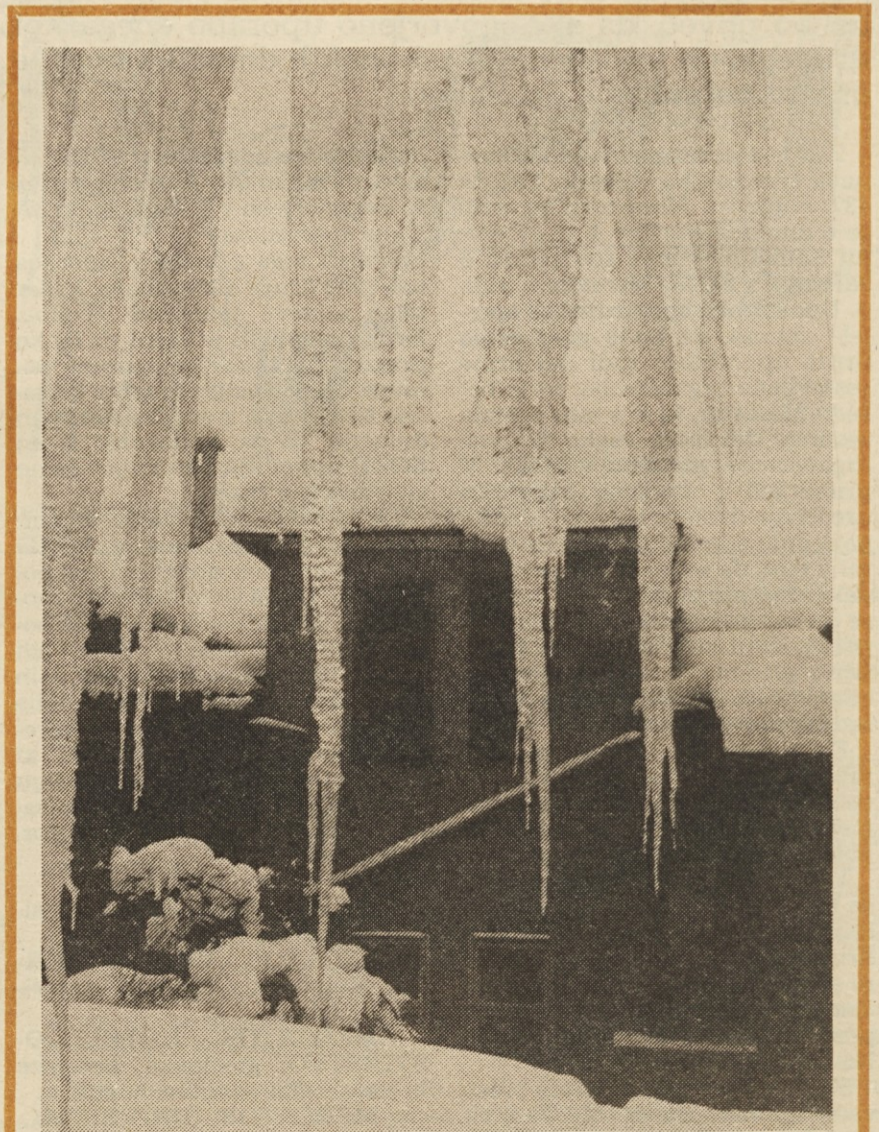

Foto: Kancijan Hvastija

Nihče nima pravice, da me uči, kako naj bom srečen.

Immanuel Kant

Praznovanje dneva republike

Alojz Pirc – M-Agrokombinat Krško

V Krškem pregledali uspehe

Pozno popoldne pred letošnjim dnevom republike, 29. novembrom, smo se zbrali, nad tristo delavcev Agrokombinata Krško, v dvorani delavskega doma v Krškem, da bi počastili veliki dan, rojstvo nove Jugoslavije, program pa je obsegal tudi pregled uspehov delovne organizacije.

V govoru, posvečenem praznovanju, nas je predstavnik sindikata popeljal v mislih v čas izredno težkih življenjskih pogojev delavstva in proletariata, ko je pri nas nastajala agrarna, mlada industrijska in meščanska buržoazija, kar je bilo osnova za enoten nastop v narodnoosvobodilnem in revolucionarnem boju po letu 1941. Opomnjeni smo bili na neizmerne težave ob načrtnem uničevanju prebivalstva, o protihitlerjevskih bojnih uspehih na tujem in domačih bojiščih in o nastajanju nove ljudske oblasti, kot izhodišču za rojstvo nove države v letu 1943. Sledil je krajši opis razvoja in skok v današnjo samoupravno in gospodarsko stvarnost, ki je značilna po, nekdanj skorajda nepričakovanih, uspehih in spremembah.

Po prikazu bodočih nalog v luči planov in po zahvali vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri usmerjanju razvoja, zlasti komunistični partiji in tovarišu Titu, je sledil prikaz gospodarskega stanja delovne organizacije. Iz tega povzemamo, da so bili doseženi veliki uspehi pri napravi novih sadnih nasadov, dograjen je bil objekt delavnic za servise in popravila kmetijskih strojev in povečana zmogljivost vinskih kleti. Pridelek sadja je bil kljub pozebi v nekaterih področjih in nekaterih vrst relativno dober, pa tudi kooperacijska proizvodnja z zasebnimi kmeti je po obsegu napredovala. Slišali smo, da so veliko breme visoke zavarovalne premije, do četrtine vrednosti pridelkov, v slučaju pozebe pa da dobimo plačano škodo le v višini lastne cene pridelkov, zaradi česar smo ob pozebah pri-krajšani za dohodek. Nesorazmer-

je med stroški in ceno živine zavr-ra večanje proizvodnje mesa. Poudarjen je bil pomen planiranja poslovne in proizvodne dejavnosti, investicij in razvoja, ap tudi pomen informiranosti za samoupravljanje.

Zbrane v dvorani je pozdravil tudi namestnik generalnega direktorja SOZD Mercator, Vukadin Nedeljković. V priložnostnem govoru je pokazal značilnosti svobodne družbe, v tej pa zlasti pravico odločanja o delu in sredstvih. Agrokombinat Krško je pomembna proizvodnja organizacija v sicer pretežno trgovski sestavljeni organizaciji združenega dela.

Kot priznanje za dolgoletno delo v delovni organizaciji so dobili nekateri delavce denarne nagrade in priznanja. Šestim so jih izročili za desetletno, sedmim za dvajsetletno, Maksu Babiču, vodji komercialnega sektorja, in Lojzetu Babiču, vodji računovodskega sektorja v delovni skupnosti skupne službe pa za tridesetletno delo. Dvajset delavcev je dobilo priznanja za vzorno delo.

Sledil je enourni kulturni program, petje zbora »Viktor Parma« iz Krškega, predvajali pa so tudi dva dobra krajša filma iz različnih obdobij razvoja in znamenitosti Krškega in okolice – »Vlaki vozijo mimo« in »Gremo v Krško«.

Dobro razpoloženi delavci in gostje smo za tem odšli v sosednji Mercatorjev hotel Sremič na večerjo. Ob glasbi in plesu, pogovorih sproščenih znancev in prijateljev in brezskrbnem vzdušju, je hitro minil večer, nekaterim pa še del noči naslednjega, prazničnega dneva.

Tudi iz združenih sredstev

Center za obveščanje

TOZD Golovec dve novi samopostrežbi

V srednjeročnem načrtu TOZD Golovec Mercator – Rožnika je našel svoje mesto trgovski objekt v novi soseski Rozmanov trg v Litiji. Odprla jo je ob navzočnosti krajanov in predstavnikov družbeno-političnega življenja občine Litija, pred praznikom republike predsednica DS TOZD Golovec, Endolsija Popović.

»Letos predajamo njenemu namenu že drugo novo samopostrežno trgovino«, je povedal v pozdravnem nagovoru direktor TOZD, Andrej Skrt. Projekti za trgovino, vključno z opremo in zunanjo ureditvijo, so bili izdelani v Mercatorjevi TOZD Investa, izvajalec gradbenih in instalacijskih del je bilo domače podjetje Beto-

na Zasavje, TOZD Geadmetal Litija. Objekt je pritličen, v njem pa so razporejeni naslednji prostori: samopostrežna trgovina za živila in neživila, buffet, skladišča živil, neživil in pijač, shramba za delikatese, hladilnice za mlečne izdelke in sadje, garderoba, sanitarije in pisarniški prostor. Celotna površina trgovine znaša 400 m², od tega je 175 m² prodajnega prostora.

Predračunska vrednost objekta znaša približno 1,3 starih milijarde, od tega gradbena dela 850 milijonov, 60% sredstev je prispevala Ljubljanska banka, 20% so znašala združena sredstva SOZD Mercator, 20% pa je lastna udeležba TOZD.

Prvi snežni dan je zagrnjal v svečano belino novo odprto SP Mercatorja v Litiji

Ob 30-letnici Spectruma

Ana Marjanovič – Center za obveščanje

Stari že osemdeset let

Te dni je TOZD Spectrum praznoval 30 let obstoja. V petek, 24. 11. 1978, je bilo v Motelu Tikveš – TOZD Ilirija v Ljubljani srečanje članov kolektiva Spectrum s svečanim govorom in kosilom ob prazniku te temeljne organizacije.

Ker smo v oktobrski številki časopisa Mercator že predstavili TOZD Spectrum, njen dosednji razvoj, od prvih začetnih korakov do danes, naj ob tej priliki povemo še enkrat, da je bil Spectrum kot podjetje ustanovljen že pred 80 leti, seveda v privatni lastnini. Dejavnost podjetja je bila izdelovanje ogledal in brušenega stekla. Leta 1976 se je Spectrum združil s Steklom, nato pa se 26. 12. 1977 odločil za združitev v SOZD Mercator.

Ob prazničnem jubileju je pred-

sednik delavskega sveta TOZD Spectrum, Josip Kovačič, dejal: »Ob združevanju v SOZD Mercator smo v ekonomsko finančni analizi ugotovili, da obstajajo možnosti medsebojnega sodelovanja oziroma vključitve TOZD Spectrum pri izvajanju investicij in adaptacij v SOZD Mercator«.

Nato je Miran Goslar, ki se je, tudi udeležil proslavitev praznika Spectruma, med drugim dejal: »Čestitam vam k vaši 30-letnici. Vašo kvaliteto ste že pokazali, in

vsi v Mercatorju si želimo, da bi Spectrum še naprej predstavljal pojem kvalitete; da to, kar sedaj obvladate, še naprej vzdružujete in izpopolnjujete. Obenem si želimo, da bi naše sodelovanje bilo večje, da bi imelo skupno cilje, kajti vsak član ima enake možnosti, da koristi tisto, kar mu ponuja velika organizacija, kot je SOZD Mercator. V slučaju, da bi zašli v težave, pomeni to večjo socialno varnost, kot če bi delali sami zase. Mi pa smo poklicani, da vam pomagamo«.

Na proslavi 30 let Spectruma je o njegovi razvojni poti spregovoril predsednik DS TOZD Josip Kovačič

Vse foto: Jaro Novak

Predstavljamo naše dobavitelje

Mile Bitenc – Ekonomska propaganda

Sladkogorska: paloma blazinaste brisače

Lani smo s Sladkogorsko, ki je doma in v svetu poznana po paloma izdelkih, pripravili nagradni kviz. V več zaporednih številkah Mercatorja smo hkrati predstavili široko paleto paloma izdelkov.

Letos se je družini paloma proizvodov pridružil še nov: blazinaste papirnate brisače paloma.

Mehke, vpojne, hkrati pa trdne blazinaste brisače paloma pa bomo tokrat podrobneje predstavili.

Zakaj se nove papirnate brisače paloma imenujejo blazinaste in v čem je odlika?

Takšno ime imajo seveda zaradi še večje mehke, debeline in odlične vpojnosti. Tudi potem, ko so vlažne, se še ne razkrojijo takoj; in prav zato je njihova uporabnost vsestranska.

Pa veste, kako dosežejo tako veliko vpojnost blazinastih brisač paloma?

Obe plasti svilenega papirja, ki ga imenujejo tissue (tisju) vtiskavajo vsakega posebej med dvema valjema. Za tem nanesejo lepilo in lepijo s posebnim veznim valjem. Na ta način dobe papir, ki učinku-

je kot tanka in zelo mehka krpica z nešteto malimi blazinicami.

Uporabnost blazinastih brisač paloma je res vsestranska. Uporabimo jih za brisanje vsega, kar je pač treba obrisati: od rok po umivanju, pa do madežev v kuhinji, če se kaj polije. In uporabljamo jih lahko celo pri umivanju oken.

Sicer pa imate tako ali tako s palominimi izdelki opravlja vsak dan. In njihove dobre lastnosti že poznate. Dosedanjim zaupanjem lahko prav brez skrbi pridružite tudi novi izdelek.

Paloma blazinaste brisače so na voljo v zavitkih, s prikupnim tiskanem vzorčkom; zanje so tudi pripravili lična stojala v lepih pastelnih barvah.

Seznani smo vas z novim izdelkom iz Sladkogorske in ga tudi toplo priporočamo. Ta tovarna se je v teku let razvila v največjo iz-

delovalko papirne konfekcije pri nas. Obenem je tudi med najpomembnejšimi v vsej Evropi. Samo letos bodo na Sladkem vrhu izdelali še več kot 42.000 ton izdelkov te zvrsti.

Pisana izbira izdelkov higienske papirne konfekcije Paloma se ravna po zahtevah porabnikov, obenem pa sledi tudi novostim v svetu.

Odslej organizirana rekreacija

Končno lahko rečemo, da je storjen velik korak naprej pri razvoju rekreacije in športa v okviru SOZD Mercator. Bilo je že nekaj poskusov v tej smeri, vendar se zaradi različnih okoliščin zadeva ni premaknila z mrtve točke.

V četrtek 14. 12. 1978 je bil v prostorih Mercator-Velepreskrbe, TOZD Hladilnica, ustanovni sestanek KORŠ (Koordinacijskega odbora za rekreacijo in šport). Po budo za ustanovitev je dal KO OOZS SOZD Mercator. Vabilo je bilo poslano vsem DO, TOK in TOZD v sestavi SOZD Mercator s pozivom, da pošljejo svoje športne rekreatorje oziroma animatorje na ta sestanek. Prisotna sta bila tudi namestnik generalnega direktorja in vodja Centra za obveščanje. Namestnik generalnega direktorja, tovariš Nedeljkovič je aktivno sodeloval v diskusiji in dal nekaj koristnih pripomb.

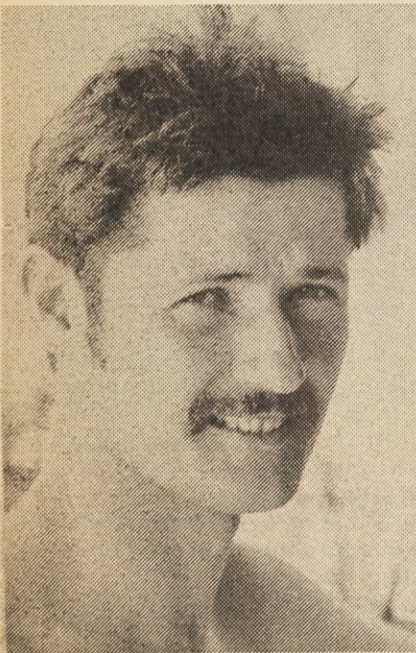
KORŠ, ki šteje 15 članov, je sprejel plan za leto 1979; ta je razdeljen na 4 poglavitne naloge:

- delo na področju rekreacijske dejavnosti,
- delo na področju športne oziroma tekmovalne dejavnosti (Mercatoriada in Živiliada),
- iskanje možnosti oziroma načina financiranja rekreacijske in športne dejavnosti,
- nadaljevanje začete akcije za ustanovitev športnega društva Mercator.

Poleg tega sta bila sprejeta tudi Poslovnika KORŠA in Pravilnik zimske Mercatoriade.

Zastavljenega dela je res veliko, vendar upamo, da bo KORŠ opravil svoje delo na splošno zadovoljstvo. Prva velika naloga je že pred nami – zimska Mercatoriada, ki bo 6. februarja na Črnem vrhu nad Idrijo.

Še nekaj je potrebno poudariti – KORŠ sicer res šteje 15 članov, vendar to ni nikakršno zaprto telo, ampak je vsakdo, ki bi rad pomagal ali drugače sodeloval, vedno dobrodošel. Le s skupnimi močmi bomo lahko dosegli, da se bo čim več članov našega velikega kolektiva organizirano ukvarjalo z rekreacijo in športom.

Ivan Brečko, predsednik KORŠ SOZD Mercator. Foto: Matjaž Marinček

Člani novoustanovljenega KORŠ

<i>Predsednik</i>	
1. Brečko Ivan	M-Velepreskrba, TOZD Investa
<i>Podpredsednik</i>	
2. Dolinšek Sonja	M-Slovenija sadje
<i>Tajnik</i>	
3. Bajec Darko	Delovna skupnost SOZD Mercator
<i>Člani</i>	
4. Malnar Anton	M-Velepreskrba, TOZD Trgopromet
5. Tkalčič Darko	M-Velepreskrba, TOZD TMI
6. Pjetlovič Željko	M-Sadje zelenjava
7. Primožič Ida	M-Rožnik, TOZD Grmada
8. Pušlar Peter	M-Rožnik, Delovna skupnost
9. Šoljič Mato	M-Nanos, TOZD TMI
10. Hebar Stanko	M-Panonijska
11. Dimnik Irena	M-Contal, TOZD Conimex
12. Došenovič Stevo	M-Velepreskrba, TOZD Hladilnica
13. Marjetič Anton	M-Emba
14. Radovan Janez	M-Contal, TOZD Cibes
15. Rejc Avgust	M-Velepreskrba, TOZD Spectrum

Stanovanjska zadruga v novih pogojih

Darko Bajec – Delovna skupnost SOZD

Podpora stanovanjskemu združništvu

O stanovanjski zadrugi Mercator – KTL, o njeni ustanovitvi in delovanju smo veliko govorili in zapisali, sedaj pa bi bilo potrebno spregovoriti tudi o celotnem stanovanjskem gospodarjenju, kakršno je bilo dosedaj in kakšno naj bi bilo v bodoče.

Pri izgradnji stanovanj, posebno družbenih, so bili dosedaj doseženi pomembni uspehi. V zadnjih šestih letih je bilo zgrajenih več kot 70 tisoč stanovanj, povečana je bila poprečna stanovanjska površina na prebivalca in izboljšani sta bili kvaliteta in opremljenost stanovanj. Na področju graditve je

dogovorjena stanovanjska politika vodila k povečanju deleža narodnega dohodka za stanovanjsko gradnjo, tako da sedaj delovni ljudje in občani lažje in hitreje rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje. Tudi obseg administrativnega urejanja odnosov v stanovanjskem gospodarstvu se je zmanjšal

in vloga združenega dela in občanov, kot odločujočih dejavnikov v usmerjanju in oblikovanju stanovanjske politike, se je okrepila. Najbolj pomembno je bilo dejstvo, da so bile v vseh občinah ustanovljene samoupravne stanovanjske skupnosti, ki so oblikovale svojo zvezo v republiki in se začele uveljavljati kot mesto dogovarjanja in sporazumevanja delovnih ljudi in občanov ter dale vrsto pobud za oblikovanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov za urejanje odprtih vprašanj.

Kljub temu pa lahko rečemo, da je za preteklo obdobje značilno tu-

di to, da so bili sklepi, sprejeti na kongresih družbenopolitičnih organizacij, le deloma uresničeni. Zato danes delovni človek na tem področju še vedno nima tistega vpliva in položaja, ki mu po ustavi pripada. Uvajanje ekonomskih stanarin poteka prepočasi in zadeva na močne odpore. Vsi pogoji za postopen prehod na ekonomske stanarine so sicer ustvarjeni, vendar pa na žalost ta prehod še ni uresničen. Ekonomska stanarina je družbeno priznana cena za uporabo stanovanja, ki jo določijo vsi prizadeti dejavniki s tem, da upoštevajo splošno raven cen ter konkretne potrebe za enostavno in eventuelno tudi del razširjene produkcije, sredstva potrebna za dogovorjeno raven tekočega in investicijskega vzdrževanja pa tudi za stroške upravljanja. Bistveno je, da je temelj za ekonomsko stanarino realna cena stanovanja, ki pa ni nujno, da vsebuje vse stroške. Takšna stanarina omogoča vzdrževanje in obnavljanje stanovanj ter ohranjanje njihove stalne realne vrednosti. Prav zato bo potrebno vsako leto ugotavljati vre-

dnost stanovanjskega sklada in mu prilagoditi višino stanarine. Amortizacija, ki se realizira v stanarini pa omogoča izgradnjo enakovrednih družbenih stanovanj po njihovem dotrajanju.

Zanimivo je tudi področje stanovanjskega združništva, ki se srečuje z mnogimi težavami, čeprav je omogočil zakon o stanovanjskih zadrukah več možnosti organiziranja. Za razreševanje teh problemov bi bilo potrebno, da se uveljavijo temeljni smotri republiškega zakona o stanovanjskih zadrukah in da se ustrezno tudi v praksi spremeni odnos družbene skupnosti do teh zadrug. Stanovanjskem združništvu je treba dati široko družbeno podporo, tako pri organizaciji varčevanja, kakor tudi pri pridobivanju stavbnih zemljišč, kjer je treba združno stanovanjsko gradnjo uvrščati med organizirano in družbeno usmerjeno stanovanjsko graditev.

Tudi novo ustanovljena stanovanjska zadruga Mercator – KTL naj bi bila deležna družbene podpore, saj bo le tako lahko resnično opravila svojo nalogo.

Nogometni klub po imenu Mercator

Janez Zupančič-kapetan NK

Gola ne damo

Čeprav naslov tega članka zveni nič kaj prijetno, se je potrebno sprijazniti z dejstvom, da z igro, ki smo jo prikazali v jesenskem delu prvenstva, ne moremo pričakovati obstanka v II. zvezni nogometni ligi.

V trenutku, ko pišem ta članek, je minilo že 14 dni, odkar smo končali z jesenskim delom prvenstva v II. zvezni nogometni ligi. Večini bralcev oz. tistih, ki spremljajo naše nastope v tem tekmovanju, je znano, da smo pristali na zadnjem mestu s samo 8 osvojenimi točkami v 15 tekmah. Zaostali smo 2 točki za Segesto, ki je prav tako kot mi novinec v II. ligi. Tudi druga moštva se niso preveč oddaljila, vendar, če želimo obstati v ligi, moramo našo igro popraviti. Tokrat bom poskušal komentirati naše zadnje tri nastope v je-

senskem delu tekmovanja, v katerih smo dosegli eno zmago in doživeli dva poraza. Čeprav sem upal, da bomo dosegli 4 točke, je bila to iluzija, saj smo po zmagi nad Radnikom in odličnem nastopu v Banja Luki, doživeli visok poraz v Vinkovcih proti Dinamu s 4:0. Kot ponavadi je bila spet to igra naših velikih napak, ki jih je nasprotnik s pridom izkoristil in nam tako dobro napolnil naš gol. Mislim, da je odveč, če pišem o tem, da smo imeli možnosti, da dosežemo kaj več kot poraz, vendar pa smo se še enkrat pokazali veliki mojstri za

zapravljanje lepih priložnosti. Vsi poznamo pregovor: »Po toči zvoniti je prepozno.« Tako smo se s še ene dolge poti vrnili praznih rok. Naslednji nastop smo imeli spet v Ljubljani proti Famosu iz Hrasnice. Hladno vreme in Ljubljana zavita v meglo, nista dajala upanja na uspeh. Začetek tekme je obetal boljši izid, saj smo goste pritiskali na njihovo polovico in bilo je samo še vprašanje časa, kdaj bo padel prvi gol. Na našo žalost se je zgodilo, da smo gol prejeli mi po hitriem hitrem protinapadu gostov, ki so izkoristili razredčenost

naše obrambe. Tako smo na odmor odšli potrti, vendar pa je bil trener Oblak prepričan, da tudi mi lahko dosežemo gol. Takoj potem, ko je sodnik naznanil začetek drugega polčasa, smo začeli z maksimalno agresivno igro, ki pa je prinesla rezultat šele 6 minut pred koncem tekme, ko je po gneči v kazenskem prostoru gostov Zupančič zadel gol in tako rezultat izenačil na 1:1. Seveda pa se nismo zadovoljili s tem rezultatom, ampak smo z zadnjimi močmi še enkrat pritiskali na nasprotnikov gol in 3 minute pred koncem tekme preko Smiljanića dosegli zmagoviti gol. Veselja v našem moštvu ni bilo konca, saj smo vedeli, da nam ta zmaga pomeni veliko v boju za obstanek v II. zvezni nogometni ligi, pod pogojem, da na zadnji tekmi v Novem Sadu dosežemo ugoden rezultat.

S tako mislijo smo se odpravili na to tekmo z avtobusom 25. novembra, torej dan pred tekmo. Vseskozi nas je spremljalo slabo vreme in tako da smo bili na vožnji skoraj 10 ur. Tudi v Novem

Sadu vreme ni bilo boljše, zato smo upali, da nam bo naklonjen vsaj rezultat. Toda tudi tokrat sreča ni bila na naši strani. Domačini so namreč že v 8. minuti vodili z 2:0, po dveh velikih napakah našega vratarja Popovića, ki je sicer vse tekme branil zelo dobro in se imamo v veliki meri zahvaliti prav njemu, da smo osvojili vsaj teh 8 točk. Rezultat 2:0 pomeni ponavadi za gostujoče moštvo že poraz. To se je uresničilo tudi v tem nastopu, s to razliko, da smo nekaj minut pred koncem tekme prejeli še en gol ter tako izgubili s 3:0. Mislim, da je popolnoma odveč, če pišem, da smo spet imeli polno priložnosti, da dosežemo ugoden rezultat, vendar pa bo dovolj, če omenim samo to, da gola ne damo, tudi če so trije igralci sami pred nasprotnikovim golom.

S tem bi tudi zaključil komentar o naših zadnjih nastopih v jesenskem delu tekmovanja v II. zvezni nogometni ligi. Kot že rečeno, bom poskušal o vzrokih za te naše nastope pisati v naslednji številki.

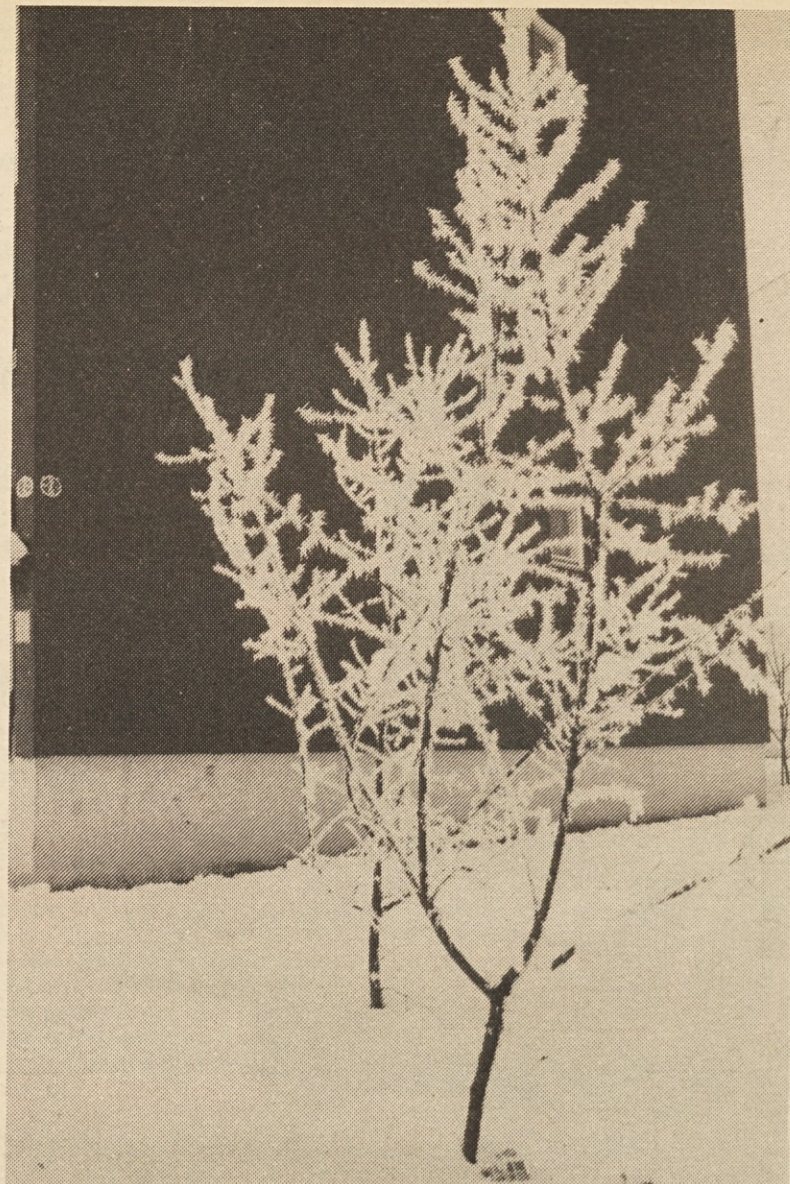

Foto: Kancijan Hvastija

Skrivnost sreče je v tem, da pričakuješ mnogo od sebe pa malo od drugih.

Guinon

Moški, ki je uspel v življenju je človek, ki zasluži več kot lahko njegova žena potroši. Ženska, ki je uspela v življenju, je tista, ki je našla takšnega moža.

Sacha Guitry

Knorr

Large crossword puzzle grid with various clues and answers. Includes logos for Knorr, THOMY, and Kolinska.

Nagrade za pravilne rešitve

Ker je pred vrati Novo leto, sta Dedek Mraz in HP Kolinska za pravilno rešene križanke namenila zajeten koš nagrad. Žreb jih bo razdelil takole:

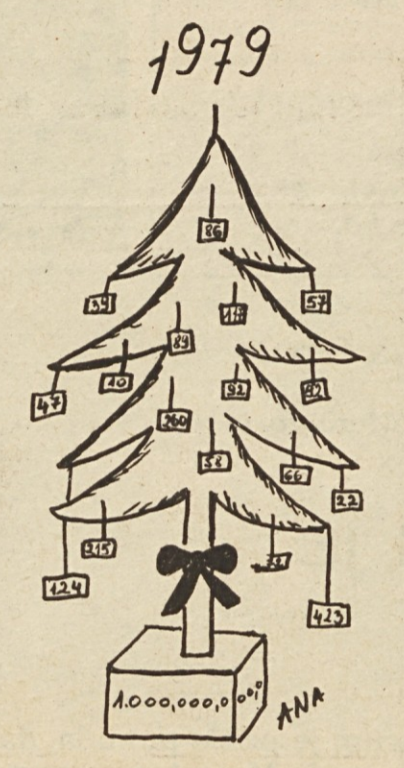
- 1. do 5. nagrada: paket izdelkov HP Kolinske (vrednost paketa približno 200,00 din)
6. do 15. nagrada: serija značk HP Kolinska
16. do 35. nagrada: reklamna kapa Kolinska - Mercator

Rešitve pošljite na naslov: Mercator Ekonomska propaganda, Breg 22, Ljubljana, najpozneje do 11. januarja 1979. Na ovojnico obvezno pripišite Križanka Kolinska.

Veliko užitka pri reševanju, sreče pri žrebanju in sploh v letu 1979, vam želi HP Kolinska.

- Do roka smo prejeli 88 pravih rešitev in med temi je posebna komisija izrezala 11 reševalcev, ki bodo prejeli 11 nagrad, prispevek AGRARIE Koper:
1. do 5. nagrada: 3 buteljke vina v kartonu
1. Marija TURŠIČ, Mercator-Prekrba, Portorož, Poslovalnica 5
2. Zinka ROZINA, Mercator - Slovenija sadje, Miklošičeva 10/IV, Ljubljana
3. Sonja JAPELJ, Mercator - Rožnik, TOZD Dolomiti, Ljubljana
4. Jana ZDEŠAR, Mercator - Rožnik, TOZD Dolomiti, 61351 Brezovica, Notranje gorice 148
5. Vida HOČEVAR, Mercator - Velepokrba, TOZD Standard, 68000 Novo mesto
6. do 8. nagrada: 1 steklenica Ramazotti s kozarcem
6. Marija ŠKRABIČ, Mercator - Rožnik, TOZD Golovec, Aškerčeva 3, Ljubljana
7. Franc ČEŠAREK, Mercator - Rožnik, TOZD Jelka, samopostrežba 61317 Sodražica
8. Peter HACIN, Mercator - Velepokrba, TOZD Grosist, Aškerčeva 3, Ljubljana
9. do 11. nagrada: serija značk Agraria
9. Nada KOSTEVC, Mercator - Agrokombinat Krško DSSS, 61380 Krško
10. Tone STRLE, Mercator - Nános, DS SS, 66230 Postojna
11. Iva LOVKO, Mercator - Velepokrba, TOZD Trgopromet, 61330 Kočevje

Nagrajenci naj nagrade dvignejo v Mercatorjevi Ekonomski propagandi, 61000 Ljubljana, Breg 22, nagrajenci, ki pa jim je žreb dodelil značke, bodo dobili le-te po pošti.

- Kdo pravi, da ne bo novoletne izbire!

Izid žrebanja

Nagradni kviz

Ali so bile krive vabljuješe nagrade, ki jih je obljubil razpis križanke na hrbtni strani lista, kjer je bil objavljen kviz, ali tako slabo poznamo našo organizacijo, da ga nismo znali rešiti, ne vemo. Rezultat kviza kaže, da bo treba še mnogo storiti za obveščenost in spodbudo naših ljudi. Kar težko je zapisati, daje bila rešitev pravilna samo ena.

Komisija, ki jo je imenoval uredniški odbor, je tako lahko podelila eno samo nagrado, kajpada prvo, in sicer dvodnevni pension za dve osebi v našem hotelu Bor na Črnem vrhu nad Idrijo.

Nagrado je dobila:

Cita Jager, knjigovodstvo, Delovna skupnost SOZD.

Čestitamo!

Rešitve pa so pravilne naslednje:

Table with 2 columns: Vprašanje (1-10) and Rešitev (a, b, c, d).

Izid nagradne križanke »Benko«

Do razpisanega roka smo prejeli 161 pravih rešitev križanke »Benko«.

Nagrade, ki jih prispeva Mercator - Emba, je žreb namenil naslednjim:

- 1. do 5. nagrada: doza kakava Benko
1. Cvetka KUCHAR, Mercator - Rožnik, TOZD Dolomiti, Strojnica, Loka - Mengeš, Na ulicah 19
2. Milka BURNIK, Smednik 34, 61216 Smednik (učenka)
3. Slavka KLOČNIK, Mercator - Velepokrba, TOZD Stoklo, devizno knjigovodstvo, Titova 36/XIV, Ljubljana
4. Jakob ŠKRJANEC, Mercator - Velepokrba, TOZD Grosist, Skladišče, Tobačna 7, Ljubljana
5. Draga TOPLAK, Mercator - Zarja, prodajalna Miklavž.

benko

6. do 10. nagrada: serija značk Mercator - Embe

- 6. Pavlo GUZIČ, Mercator - Nános, Poslovalnica 70 Beli Križ, Belokraška c.
7. Ivan MAKNE, Mercator - Rudar, TOZD Preskrba, 65280 Idrija, Vojkova 1
8. Karol HOLER, Mercator - Rožnik, Mehanična delavnica, Tržaška 284 Ljubljana
9. Bogdan HOČEVAR, Mercator - Velepokrba, TOZD Grosist, Tobačna 7, Ljubljana
10. Meda IVANUŠA, Mercator - Panonija, Poslovalnica Železnina 62250 Ptuj

Nagrajenci, ki so bili izžrebani za kakav Benko, naj nagrade dvignejo v Ekonomski propagandi, Breg 22, Ljubljana, značke pa bomo izžrebanim poslali po pošti.

KORŠ poziva

Ivan Brečko - predsednik KORŠ SOZD

Vsem neobveščeni in Škotom

Po vseh prošnjah in opozorilih je bilo na skupščini Koordinacijskega odbora OOZS SOZD Mercator dne 23. 11. 1978 poročilo o plačnikih sindikalnega dinarja nadvse porazno. Večji del TOZD-ov in celo DO z vsemi TOZD-i ne izpolnjuje svojih obveznosti. Ker

domnevamo, da temu le ni kriva skopost, ampak neobveščenost o tej obveznosti, pozivamo spodaj navedene organizacije, da ne pozablajo na obveznost po 22. členu Dogovora o ustanovitvi KO OOZS v SOZD Mercator:

- 1. Slovenija sadje s TOZD-i
2. Contal s TOZD-i
3. Agrokombinat Krško s TOZD-i
4. Preskrba Krško
5. Rudar Idrija
6. Trgopromet Kočevje
7. Potrošnik-Izbira Lendava
8. Sloga Gornja Radgona
9. Hoteli-gostinstvo s TOZD-i
10. Izbira-Panonija Ptuj s TOZD-i
11. KK Sevnica s TOZD-i
12. Zarja Ormož
13. Veleblagovnica Beograd
14. Univerzal Lendava
15. Preskrba Tržič
16. Gradišče Trebnje
17. TOZD Dolomiti Ljubljana
18. Nános Postojna s TOZD-i
19. KZ Cerknica

Ena škotska iz Mercatorja.

Dam - ne dam dinar v sindikalno skledo?!

Novoletne misli

*Leto staro bo umrlo,
se sveže drugo bo rodilo,
nekdanje poti zaprlo,
nade nove mnogim izpolnilo.*

*Kadar daješ obračun življenja
misliš rad na tiste dni,
ki bili so brez strahu, trpljenja,
katerih vsakdo si želi.*

*Človek, bližje sodbi si pravice
čemu umikaš svoje lice?*

*Zri ponosno v svet naprej,
Novo leto že prišlo bo, glej.*

*Obzorje tvoje je široko,
delaj plodno, misli trezno
in globoko nebo ti težko slovo
kadar prišlo leto zadnje bo.*

V planinah

Foto: Kancijan Hvastija

Voščilo s Ptuja

Srečo vsem v prihodnjem letu
po vsem Mercatorjevem svetu.
Navodila vodstev vseh
steko naj gladko po poteh.

Srečno roko vsem planerjem,
vsem grosističnim šoferjem.
Nič pritožb čez referente,
da zaloge bo na cente –
zadovoljstvo za kliente.

Inventure blaga
čiste ko iz zlata.
Ob koncu dobiček
za kak nov voziček,
ob plači prašiček.
Učencem štiric,
če že ni petic.

Izrednim študentom veliko poguma,
da diplomira jih truma.
Naj letni oddih
ne bo za denarje prepah –
veliko toplote
in sonca v tem letu!

Spominski pohod na Stol

Udeležite se skupne akcije Mercatorja

Koliko nas je planincev

Iz kolektiva TOZD Spectrum je prišla pobuda, dal jo je Avgust Rejc, da bi se tudi Mercator oziroma njegovi dobri planinci in tisti z dobro kondicijo, udeležili spominskega pohoda na Stol. Temu takoj sledi vprašanje, koliko imamo aktivnih planincev in »neplanincev« s kondicijo. Zakaj?

Zimski pohod na Stol je množična manifestacija v spomin in v počastitev borbe jeseniške čete z nemškimi okupatorjem. Zgodnjega jutra 20. februarja 1942 je gosta megla na sredini pobočja Stola omogočila borecem varen umik pred Nemci do Prešernove koče.

Pohod na Stol je znan kot zahtevna naloga, ker je organiziran v zimskem času. Ponavadi je to druga polovica februarja. Naj omenim, da se je lansko leto udeležilo pohoda 5000 planincev, in samo najbolj opremljeni in tisti z največ kondicije so uspeli priti skozi sneg

in mraz do Prešernove koče na višini 2193 metrov.

Potovanje se začne približno takole:

V soboto okoli 23. ure ponoči, bo iz Ljubljane odpeljal posebni vlak s planinci iz planinskih društev in drugimi udeleženci do Žirovnice. Nato bosta sledili dve uri hoda do Vodnikove koče, kjer se bomo okrepčali s kakšnim zalogajem hrane in napitkom proti mrazu (vsak naj ima v žepu antifriz za grlo – po domače šnopček), kajti po počitku sledi tisti pravi pohod skozi sneg in snežni vihar

naprej do Prešernove koče. Pred odhodom v veliko kolono planincev na poti na Stol bodo vojaki – planinci pregledali vsakega posameznika, če je zares dobro pripravljen za pohod v sneg. Če bi slučajno obul kaj podobnega, kot so salonarji, ga bodo poslali nazaj v Vodnikovo kočo. Vi, ki ste planinci ali pa ste že bili na Stolu, veste za napore te poti. Tisti, ki želite pa poskusite in ste vabljeni. (Prvič je vsaka stvar naporna!)

Torej Mercatorjevi planinci in neplaninci z večjo kondicijo, prijavite se za spominski pohod na Stol!

V ta namen kličite tovariša Avgusta Rejca, telefon, še bolje pa bo, da mu pošljete kar pismene prijave, ki jih bomo zbirali do konca meseca januarja. Organizacijo bo v imenu KORS – Koordinacijskega odbora za rekreacijo in šport v SOZD Mercator, prevzel tovariš Avgust Rejc, ki je sam izkušen planinec.

Vsem,
ki so nam poslali
voščila za Novo leto –
sodelavcem,
organom in organizacijam,
časopisnim redakcijam
in uredništvom –
se zanje najlepše zahvaljujemo.

Center za obveščanje

Kavna kriza

Uroš Gros – M-Emba

Lov za dišečimi zrni

Že v majski številki glasila Mercator smo opozorili na problem normalne oskrbe s kavo slovenskih potrošnikov v drugem polletju letošnjega leta. Predelovalci smo nastalo situacijo skušali omiliti, kolikor je to le bilo mogoče, in do sredine novembra smo bili v tem dokaj uspešni. Pred novemborskimi prazniki pa je vprašanje oskrbe s kavo nastopilo z vso ostrino in pričel se je lov za dišečimi kavnimi zrni, ki ni pojenjal vse do danes.

Do pomanjkanja kave je prišlo v naši republici zaradi dveh osnovnih vzrokov. Prvi je ta, da je bil uvoz kave, planiran za letošnje leto (52.000 ton) s strani Zvezne direkcije za prehranske proizvode, do decembra realiziran le 85 odstotno. Poleg navedenega primanjkljaja, ki je prizadel vse jugoslovanske potrošnike, pa smo Slovenci prikrajšani še na zveznem razdelilniku za kavo – tako imenovanem »ključu«. Po novi razdelitvi, ki je bila sprejeta v maju, veljala pa je že od 1. 1. 1978, smo slo-

venski predelovalci udeleženi s 15% deleža na uvoznih količinah kave. Ker smo kavo po lanskem ključu (23%) v prvem polletju prejeli in popili, smo morali zmanjšanje razdelilnika na 15% poračunati v drugem polletju. Tako smo slovenski predelovalci, ki pretežno oskrbujemo slovenski trg, prejeli povprečno v drugi polovici leta le 9% jugoslovanskih količin, kar je za potrebe naših pivcev kave absolutno premalo.

Glede na nastalo »kavno krizo« so pristojni organi skušali rešiti situacijo z interventnim uvozom manjkajoče kave, vendar bomo morali predelovalci kljub temu do konca poračunati prejete količine. Za december je za Slovenijo dodeljeno 699 ton kave, od česar smo jo 212 ton že prejeli. V kolikor bomo uspeli od uvoznikov prejeti tudi ostale količine kave prihodnjih dneh – za kar pa niso najboljši izgledi – in če potrošniki ne bodo kupovali kave »na zalogo«, potem si bomo lahko postregli z »zdravilno« skodelico kave tudi v novoletnem jutru.

Deveto tradicionalno srečanje upokojencev Mercatorja na področju ljubljanske regije je bilo v sredo, 20. decembra v dvorani športnega parka na Kodeljevem. Več o tem berite na strani 7. Foto Jaro Novak.

Ob 15-letnici izhajanja časopisa Mercator je odgovorni urednik sklical ZBOR STALNIH SODELAVCEV časopisa, na katerem so bili poleg generalnega direktorja navzoči tudi vsi nekdanji ustvarjalci glasila. Več o zboru bomo poročali v januarški številki.